

Inbrekers en de Inbraak

**Jan-Willem Meppelink
S0053201
Public Administration
Management, Economics and Law
Universiteit Twente
December, 2009**

**Factoren die volgens (ex) inbrekers kosten en baten
vormen bij woninginbraak.**

**Begeleiders Universiteit Twente:
Prof. Dr. M. Junger
H. Sollie, Msc**

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	5
Abstract.....	7
Introductie.....	8
Hoofdstuk 1: Theorie.....	11
1.2 Crime Science.....	11
1.3 Baten.....	11
1.4 Kosten.....	17
Hoofdstuk 2: Methoden.....	21
2.1 Respondenten.....	21
2.2 Voorwaarde & Procedure.....	22
2.3 Baten	25
2.4 Kosten	26
Hoofdstuk 3: Resultaten.....	28
3.1 Baten.....	28
3.2 Kosten.....	41
Hoofdstuk 4: Discussie.....	52
4.1 Baten.....	52
4.2 Kosten.....	55
4.3 Beperkingen.....	58
4.4 Aanbevelingen en suggesties voor vervolgonderzoek.....	59
4.5 Beleidsimplicaties.....	61
Referenties.....	63
Bijlage 1: Introductiebrief.....	66
Bijlage 2: Informed Consent.....	67
Bijlage 3: Vragenlijst daderonderzoek.....	68
Bijlage 4: Kaart van Enschede.....	75
Bijlage 5: Vragenlijst Afschrikfactoren.....	76
Bijlage 6: Het inbraaksript.....	77
Bijlage 7: Kostenfactoren.....	79
Bijlage 8: Antwoordentabel Afschrikfactoren.....	81
Bijlage 9: Procesbijschrijving.....	82

Samenvatting

In dit onderzoek zijn kosten en baten factoren in kaart gebracht die volgens inbrekers van invloed zijn bij woninginbraak. Kosten en baten zijn begrippen afkomstig uit de Rationele keuzebenadering die in deze studie centraal staat. Deze benadering stelt dat een positieve uitkomst van de kosten/baten analyse leidt tot crimineel gedrag. In dit onderzoek staat de analyse niet centraal maar de factoren die de kosten en baten vormen.

Om deze factoren in kaart te brengen staat in deze studie de volgende onderzoeksvraag dan ook centraal: *Welke factoren vormen volgens inbrekers kosten en baten bij woninginbraak?*

Kosten worden in deze studie gevormd door factoren die volgens inbrekers nadelen opleveren bij woninginbraak. Deze nadelen worden aan de hand van CPTED theorie vergeleken met factoren uit het onderzoek van Veld (2009). Indien een factor in beide studie als nadeel wordt ervaren door inbrekers vormt het kosten bij woninginbraak.

Baten worden in deze studie gevormd door verwachtingen uit gedragscriminologische benaderingen te vergelijken met bevindingen uit deze studie. Wanneer een factor in beide gevallen als voordeel wordt gezien door inbrekers vormt het baten bij woninginbraak. Deze factoren worden aan de hand van het crime script in kaart gebracht. Om te achterhalen of factoren daadwerkelijk invloed hebben op woninginbraak is er mondelinge vragenlijst afgenomen bij 8 daders van woninginbraak.

Bevindingen uit deze studie laten zien dat respondenten kostenfactoren rationeel bekijken. In lijn met eerder onderzoek blijkt uit deze studie dat respondenten een aantal fysieke omgevingskenmerken van invloed achten op woninginbraak. Uit deze studie blijkt echter dat de batenfactoren niet enkel op rationele wijze worden bekeken door daders. Inbrekers zien geen voordelen in het maken van specifieke inschattingen van de buit. Er zijn

echter wel een aantal factoren die voorafgaand aan de inbraak een voordeel opleveren en onder baten bij woninginbraak vallen.

Abstract

This study focused on cost and benefit factors that influence in the commission of burglary. The Rational Choice approach suggests that a positive outcome of the cost-benefit analysis leads to crime. Physical environmental factors are part of the costs in this study. Benefits consist in this study behavioural factor of the burglar.

Central to this study is the following research question: *Which factors are according to respondents the costs and benefits of burglary?*

In this study, costs are formed by factors that have a disadvantage in the eyes of burglars. These disadvantages are compared with factors from the CPTED that have also proven to be a disadvantage in the study of Veld (2009). Only factors that have a disadvantage in both study are costs in this study. Benefits in this study are formed by factors from behavioural approaches of crime science that have also proven to be a benefit in this study. These factors were assessed through an oral interview with 8 (ex) burglars.

Results from this study show that cost factors can be seen rationally. A number of physical environmental factors appear to have influence on burglary. This influence is also found in other studies. Benefits are not always seen by burglars in a rational way. Respondents committed actions during the burglary process that have benefits before the actual burglary but they committed no actions with benefit on the loot.

Introductie

In Nederland wordt er gemiddeld elke minuut ingebroken in een woning, wat betekent dat er 1440 woninginbraken per dag plaatsvinden (Woonwebsite, 2010). Woninginbraak vormt in Nederland dan ook een groot probleem, zo ook voor de gemeente Enschede. Het aantal woninginbraken in Enschede is vergeleken met 2007 gestegen met 5,73% tot een aantal van 794 inbraken in 2008 (Politierapportage, 2009). Onder woninginbraak wordt een diefstal verstaan die plaatsvindt uit een woning waarbij eventueel sprake is van braak (zie methoden). Naast de materiële schade levert woninginbraak ook veel emotionele schade op (Woonwebsite, 2010).

Hoewel cijfers over het aantal woninginbraken bekend zijn, is er minder bekend over de achtergrond van woninginbraak. Eerdere studies richtte zich vooral op de sociale achtergronden van daders van woninginbraak. Tegenwoordig heerst het idee dat de omgeving en de situatie waarin een potentiële dader zich bevindt, invloed heeft op het plegen van woninginbraak. Vanuit deze opvatting is er door Veld (2009) onderzoek gedaan naar de invloed van fysieke omgevingskenmerken op woninginbraak. Dit onderzoek is uitgevoerd bij de vakgroep Maatschappelijke Risico's en Veiligheid, Faculteit MB (Universiteit Twente) en wordt als leidraad gebruikt voor een aantal studies over verschillende omgevingsaspecten van woninginbraak (Jonkman, 2009; Van der Zanden, 2009). De gegevens uit het onderzoek van Veld (2009) worden ook in deze studie meegenomen. In tegenstelling tot het onderzoek van Veld (2009) richt dit onderzoek zich op de daders van woninginbraak (hierna respondenten te noemen). Deze studie levert dat ook een bijdrage aan de bestaande literatuur.

Op basis van de Rationele Keuzebenadering wordt verwacht dat respondenten beredeneerde afwegingen maken van kosten en baten bij woninginbraak. Indien deze afweging een positief resultaat oplevert, zal een respondent beslissen om in te breken (Vold, Bernard & Snipes, 2002). Het is dan ook van belang inzicht te krijgen in de kosten en baten

van woninginbraak. Met dit inzicht kan de uitkomst van de analyse mogelijk worden beïnvloed waardoor wellicht een daling in het aantal woninginbraken kan worden bewerkstelligd.

Kosten worden in deze studie gevormd door afschrikwekkende omgevingsfactoren. Wanneer respondenten een omgevingsfactor als afschrikwekkend ervaren, vormt deze factor een nadeel bij woninginbraak. Baten worden daarentegen gevormd door factoren uit de gedragscriminologische benaderingen. Deze factoren zijn verdeeld over beslissingen, handelingen en middelen die voorafgaand en tijdens de inbraak een rol spelen. Wanneer bepaalde factoren vaker voorkomen vormen ze een voordeel bij een woninginbraak.

De verwachting is dat bevindingen uit dit onderzoek inzicht geven in de wijze waarop respondenten naar kosten en baten bij woninginbraak kijken. In deze studie staat de volgende onderzoeksvraag dan ook centraal:

Welke factoren vormen volgens inbrekers kosten en baten bij woninginbraak?

Om de centrale onderzoeksvraag te beantwoorden zijn drie deelvragen van belang:

- 1) *Welke factoren creëren volgens respondenten een voordeel bij de verschillende fases van woninginbraak?*
- 2) *Welke voordelen zien respondenten met betrekking tot het inschatten van de buit?*
- 3) *Welke factoren uit de omgevingscriminologische CPTED theorie vormen volgens respondenten een nadeel bij woninginbraak.*

In deze studie wordt onderzocht welke factoren volgens respondenten voor- en nadeel opleveren bij woninginbraak. Factoren die zowel volgens verwachtingen uit gedragscriminologische benaderingen als uit deze studie een voordeel opleveren bij woninginbraak, vallen onder baten. Factoren uit de Crime Prevention Through Environmental

Design (CPTED) theorie die in deze studie en de studie van Veld (2009) een nadeel opleveren vallen onder kosten van woninginbraak.

Dit daderonderzoek levert in combinatie met de resultaten uit eerdere studies (Jonkman, 2009; Veld, 2009; Zanden, 2009) een bijdrage aan het vergroten van het inzicht in kosten- en batenfactoren die van invloed zijn bij woninginbraak. Wanneer het inzicht in de kosten en baten bij woninginbraak vergroot wordt, kunnen gemeente en politie gericht preventiebeleid uitzetten. Wellicht kan hierdoor een daling in het aantal inbraken binnen de gemeente Enschede worden bewerkstelligd.

In deze studie zal allereerste een inleiding worden gegeven in de Crime Science. Daarna komen de kosten en baten van woninginbraak aan bod. Vervolgens worden de resultaten besproken en de onderzoeksvragen behandeld en ten slotte zullen er aanbevelingen worden gedaan voor vervolgonderzoek en voor het uitzetten van nieuw preventiebeleid.

Hoofdstuk 1

Theorie

1.1 Crime Science

Crime Science is een multidisciplinair vakgebied met aandacht voor psychologie, economie, wiskunde en geografie. Enerzijds richt Crime Science zich op de preventie van criminaliteit. Anderzijds is Crime Science gericht op snel en adequaat ingrijpen nadat een misdaad heeft plaatsgevonden (Laycock, 2005). In tegenstelling tot andere vakgebieden probeert Crime Science de criminele gebeurtenis op wetenschappelijke wijze te analyseren. Hierbij zijn daderkenmerken, situationele kenmerken, mogelijkheden en omstandigheden van belang.

Oorspronkelijk bestond het vakgebied enkel uit gedragsgerelateerde criminologische benaderingen waarbij de oorzaken van het criminele gedrag van daders centraal staan. Vanaf de jaren zeventig is echter meer aandacht gekomen voor omgevingsgerelateerde theorieën. In deze theorieën staan situationele kenmerken centraal die de gelegenheid creëren voor het plegen van een misdrijf. In de volgende paragrafen worden de gedragscriminologische en omgevingscriminologische benaderingen gebruikt om kosten en baten bij woninginbraak te beschrijven.

1.2 Baten

Woninginbraak kan worden gezien als een proces dat voor respondenten zoveel mogelijk voordelen en zo min mogelijk nadelen moet opleveren. Baten worden in dit onderzoek gevormd door factoren uit gedragscriminologische benaderingen die voordelen opleveren bij woninginbraak. Deze factoren worden aan de hand van het *crime script* uiteengezet.

Crime scripts zijn ontwikkeld om elke fase van het misdaadproces in kaart te brengen. In elke fase worden door daders handelingen uitgevoerd en beslissingen genomen. Daarnaast zijn in elke fase middelen nodig om handelingen en beslissingen op een effectieve manier uit

te voeren. Het crime script laat de stappen zien die nodig zijn voor het laten slagen van een misdaad. Op deze manier kan het crime script de rationaliteit van een misdaad tonen (Cornish & Clark, 2008).

In deze studie wordt het crime script gebruikt om factoren in kaart te brengen die van invloed zijn bij woninginbraak. Op basis van het crime script zijn de invloedrijke factoren uit de gedragscriminologische benaderingen verdeeld over handelingen, middelen en beslissingen voorafgaand aan de inbraak en beslissingen tijdens uitvoering van de inbraak. Ook is de invloed van drank of drugs voorafgaand aan de inbraak onderzocht. Ten slotte zijn factoren met betrekking tot de buit in kaart gebracht.

Factoren die mogelijk voordelen vormen komen voort uit de volgende drie gedragscriminologische benaderingen. De eerste en belangrijkste benadering, de Rationele Keuzebenadering, is afkomstig uit de besliskunde en de moderne economie. Deze benadering stelt dat individuen, gegeven hun motieven en hun doelen, telkens het best mogelijke alternatief kiezen. Dit alternatief komt voort uit een beredeneerde afweging van de kosten en baten. Indien deze afweging een positief resultaat oplevert, zal een respondent beslissen om in te breken (Vold, Bernard & Snipes, 2002).

De tweede gedragscriminologische benadering is de Routine activiteitenbenadering. Deze benadering stelt dat de dagelijkse routine van mensen en de daarbij behorende patronen van activiteiten leiden tot mogelijkheden voor het plegen van criminaliteit. Voor het plaatsvinden van criminaliteit zijn drie voorwaarden van belang. Er moet op een bepaalde plaats, op een bepaald tijdstip een combinatie zijn van een geschikt doelwit, een gemotiveerde dader en de afwezigheid van voldoende bescherming of beveiliging van het doelwit (Felson & Clarke, 1998). Er wordt aangenomen dat deze voorwaarden ook op woninginbraak van toepassing zijn. Het doelwit is hierbij een woning of de goederen die er in een woning staan. Bij de keuze van het doelwit gaat het volgens Felson & Clarke (1998) om de kwetsbaarheid

van goederen in de woning. Goederen zijn kwetsbaar wanneer ze een bepaalde waarde hebben (value), ze snel te vervoeren zijn (inertia), ze in het zicht van de dader liggen (visibility) en ze toegankelijk voor de dader zijn (access). Bij aanwezigheid van een geschikte woning die onvoldoende beschermd of beveiligd is zal een gemotiveerde inbreker volgens de theorie een inbraak plegen (Felson & Clarke, 1998).

De derde benadering is de Patroon theorie die stelt dat het begaan van een inbraak situatieafhankelijk is omdat criminaliteit is geclusterd naar tijd en plaats (Brantingham & Brantingham, 2008). Individuen nemen veel beslissingen in hun dagelijks leven. Deze beslissingen worden op den duur stelselmatig en vormen een patroon. Door dit patroon ontstaan knooppunten, dit zijn plaatsen waar veel personen samenkomen op weg naar hun dagelijkse activiteiten. Deze knooppunten oftewel 'Hot Spots' bevinden zich in de bebouwde omgeving (Brantingham & Brantingham, 2008). De Patroontheorie stelt dat de bebouwde omgeving individuen kan aanmoedigen of afremmen een misdaad te begaan, zoals het plegen van een woninginbraak.

Op basis van bovenstaande gedragscriminologische benaderingen volgen een aantal factoren waarvan verwacht wordt dat ze voor respondenten voordeel opleveren bij woninginbraak.

Handelingen

Een inbreker die rationeel handelt, zal zoeken naar een zo optimaal mogelijke situatie voor het plegen van een inbraak. Daarin spelen leeftijd en ervaring van de inbreker een rol zo blijkt uit de literatuur Kleemans (1996). Inbrekers zullen naarmate ze ouder worden en meer kennis en ervaring hebben, vaker alleen een inbraak plegen. De samenwerking met anderen zien oudere inbrekers dan ook als nadeel (Kleemans, 1996).

Verwacht wordt dat naarmate de leeftijd en het aantal gepleegde inbraken van een respondent toeneemt, de respondent gemakkelijker zijn doelen ook zonder anderen zal bereiken, waardoor een respondent vaker alleen een woninginbraak pleegt (Kleemans, 1996). Alleen een inbraak plegen vormt dan ook een factor dat wellicht onder baten valt bij woninginbraak.

Middelen

Middelen zijn nodig om handelingen en beslissingen effectief uit te voeren. Uit de literatuur blijkt dat transport een belangrijke rol speelt bij woninginbraak. Inbrekers bereiken de woning meestal te voet (Enhus & Ponsaers, 2007). De Routine activiteitenbenadering stelt dat goederen gemakkelijk moeten worden vervoerd door de inbreker wanneer deze uit een woning zijn gehaald. Zeer zware goederen zullen getild moeten worden en kunnen minder snel worden vervoerd (inertia). Inbrekers kiezen volgens de Routine activiteitenbenadering voor minder zware goederen die gemakkelijk vervoerd kunnen worden. Er wordt verwacht dat respondenten meestal lopend naar de woning gaan omdat dit meer voordeel opleverde bij het vervoeren van de buit.

Beslissingen

Tijdens het inbraakproces moeten er verschillende beslissingen worden genomen door respondenten. Zo moeten er beslissingen worden genomen voorafgaand aan de inbraak en moeten er beslissingen worden genomen tijdens de uitvoering van de inbraak. Uit de literatuur komt naar voren dat woninginbraak op twee manieren kan plaatsvinden, namelijk volgens planning of naar aanleiding van de gelegenheid die zich op dat moment voordoet.

In de studie van Kleemans (1996) wordt de woninginbraak uiteengezet aan de hand van een keten van beslissingen. Hierbij is de eerste beslissing (op tijdstip 1, t_1) de beslissing

om in te breken. Nadat de beslissing om in te breken is genomen, volgt op tijdstip 2 de gebieds- en doelwitselectie (t_2) en ten slotte vindt op tijdstip 3, t_3 de daadwerkelijke uitvoering van de inbraak plaats. Hoewel dit een eenvoudig model is kan het helderheid geven bij de begrippen gelegenheid en planning. In deze studie wordt het model gebruikt om de vele factoren die vallen onder beslissingen in kaart te brengen. Er zijn vier type delicten die elk een andere tijdsvolgorde hebben. De volgorde van deze fases bepalen of een inbraak valt onder een zuiver gelegenheidsdelict, een gepland gelegenheidsdelict, een zoekdelict of een zuiver planningsdelict (Bennet & Wright, 1984). De eerste twee type delicten vallen onder gelegenheid en de laatste twee type delicten vallen onder planning.

Bij het zuivere gelegenheidsdelict besluit een respondent om in te breken (t_1) bij het zien van een aantrekkelijk of kwetsbaar doelwit (t_2) en voert nagenoeg meteen de woninginbraak uit (t_3). Bij het geplande gelegenheidsdelict ontdekt een respondent (bijvoorbeeld tijdens dagelijkse activiteiten) een geschikt doelwit (t_2), waarop de beslissing wordt genomen in te breken (t_1). De daadwerkelijke uitvoering van het delict wordt uitgesteld tot een later tijdstip (t_3). Voor het zoekdelict geldt dat de dader onmiddellijk na het vinden van een geschikt doelwit (t_2) overgaat tot de uitvoering van het delict (t_3). Vooraf heeft de dader al besloten te gaan inbreken (t_1). Bij het zuivere planningsdelict beslist een dader eerst om in te breken (t_1), maar wacht de respondenten met de daadwerkelijke uitvoering van het delict tot een later tijdstip (t_3), de doelwitselectie vindt dan ook pas plaats (t_2).

Uit de literatuur van Kleemans (1996) blijkt dat het zoekdelict het meest voorkomt. De verwachting in dit onderzoek is dan ook dat respondenten onmiddellijk na het vinden van een geschikt doelwit beslissen de inbraak te plegen. Inbreken volgens het zoekdelict vormt een factor die wellicht valt onder de baten bij woninginbraak.

Naast beslissingen voorafgaand aan de inbraak moeten inbrekers ook keuzes maken met betrekking tot het uitvoeren van de inbraak. Hierbij wordt eveneens verwacht dat

inbrekers keuzes maken op basis van gelegenheden die het meeste voordeel opleveren. Uit de theorie blijkt dat de meeste inbrekers ervoor kiezen aan de voorkant van de woning in te breken (Ponsears & Eshus, 2007). Hoewel de studie van Ponsears & Enhus (2007) in België heeft plaatsgevonden worden bevindingen ervan vanwege de representativiteit van het onderzoek ook gebruikt in deze studie. De verwachting is dat respondenten meestal inbreken aan de voorkant van de woning. Verder wordt verwacht dat de meeste respondenten beslissen om 's avonds of 's nachts in te breken wegens de beperkte zichtbaarheid in schemering of in het donker.

Drank en drugs

Uit de theorie van Cromwell & Olson (1991) blijkt dat het motief om in te breken voortkomt uit de behoefte aan drank of drugs. Bovendien zorgen drank en drugs voor een gemoedstoestand waarin angsten minder worden toegelaten. Vermoedelijk spelen deze factoren voorafgaand aan de inbraak eveneens een rol. De verwachting is dat de meerderheid van de respondenten drank en drugs gebruikt voorafgaand aan de inbraak.

Buit

Uit de theorie van Cromwell et al. (1991) blijkt dat er ten opzichte van de buit sprake is van een negatief keuzeprocess waarbij inbrekers uitgaan van een minimale potentiële buit. Volgens de theorie richt het besluitvormingsproces zich op risicofactoren die bepalen of een woning al dan niet geschikt is als doelwit. Op basis van de bevindingen van Cromwell et al. (1991) wordt in dit onderzoek verwacht dat respondenten slechts een globale schatting maken van de buit, maar dat de gelegenheid die de woning biedt voor het plegen van de inbraak belangrijker is.

1.3 Kosten

In deze studie worden de kosten gevormd door fysieke omgevingsfactoren die een respondent op adres- of omgevingsniveau moet 'overwinnen' om een inbraak te plegen. Deze factoren komen voort uit de Crime Prevention Through Environmental Design Theory (CPTED) die zijn oorsprong vindt in omgevingscriminologische benaderingen.

De omgevingscriminologie heeft een sterke theoretische basis in de gedragsgerelateerde criminologische benaderingen. In tegenstelling tot de gedragscriminologische benaderingen bevatten omgevingscriminologische theorieën een meer concrete uitwerking van Crime Science. Hierbij staat niet alleen de dader maar ook de gelegenheid centraal. Volgens deze theorieën schept de omgeving de gelegenheid waardoor crimineel gedrag plaatsvindt. Er zijn drie omgevingscriminologische theorieën namelijk de 'Defensible Space theorie' van Newman (1972), de 'Situational Prevention theorie' van Clarke & Cornish (1983), en de 'Crime Prevention Through Environmental Design' (CPTED) theorie van Jeffery (1971).

Deze studie beperkt zich tot de CPTED theorie aangezien deze zich richt op de fysieke omgevingskenmerken van criminaliteit. Volgens de CPTED theorie wordt criminaliteit deels veroorzaakt door mogelijkheden die de fysieke omgeving daarvoor biedt (Clarke, 1997). Hierbij staat het beperken van criminaliteit door het veranderen van de fysieke omgeving centraal. Daarnaast moet er op een verantwoorde wijze gebruik worden gemaakt van de bebouwde omgeving (Brantingham & Faust, 1976). Dit basisprincipe staat bekend als eerste generatie CPTED. Inmiddels is door wetenschappers, hulpverleners en beleidsmakers een verfijning in de theorie aangebracht die de tweede generatie CPTED wordt genoemd (Saville & Cleveland, 1997). Deze verfijning reikt verder dan enkel het fysieke ontwerp van de bebouwde omgeving en de sociale factoren in de wijk of buurt. De tweede generatie CPTED gebruikt ook andere elementen zoals sociaaleconomische, en demografische profielen van een

wijk of buurt waardoor een betere risicotaxatie kan plaatsvinden (Sarkissian & Perglut, 1994; Sarkissian & Walsh, 1994; Saville, 1995; Sarkissian *et al.*, 1997; Plaster Carter, 2002). Er wordt verwacht dat hierdoor meer gericht preventiebeleid kan worden uitgezet met betrekking tot criminaliteit.

Op basis van de CPTED theorie zijn een zestal elementen ontwikkeld die criminaliteitspreventie moeten bewerkstelligen, namelijk Territoriality, Surveillance, Access Control, Activity Support, Image en Maintenance en Target Hardening (Cozens, 2005). Enkel factoren van Territoriality, Surveillance, Access Control en Target Hardening zijn opgenomen in deze studie omdat de overige factoren teveel aan interpretatie onderhevig zijn. Om kosten te bepalen zijn factoren die in deze studie van invloed lijken te zijn vergeleken met factoren die in de studie van Veld (2009) van invloed bleken te zijn bij woninginbraak. Hierbij is de laatste inbraak en het totaal aantal inbraken van respondenten meegenomen. Enkel factoren die in beide studies als nadeel van woninginbraak kunnen worden aangemerkt, vallen onder kosten van woninginbraak.

Het eerste element is Territoriality waarbij het gaat om een duidelijke afbakening van het eigen territorium. Door middel van deze afbakening wordt onderscheid gemaakt tussen privé grondgebied en publiek grondgebied. Hierdoor zijn inbrekers zich continu bewust van de omgeving waarin ze zich bevinden. Wanneer dit onderscheid minder duidelijk is, kunnen personen zonder duidelijke bestemming zich overal vrij bewegen. Dit geldt eveneens voor inbrekers. Wanneer direct duidelijk is dat een persoon zich op privé grondgebied bevindt zal deze persoon zich eerder moeten verantwoorden voor zijn aanwezigheid. Voor inbrekers betekent dit dat zij sneller moeten beslissen in te breken, wat zorgt voor een beperking in de rationaliteit van de keuze. Deze beperking in rationaliteit ontmoedigt crimineel gedrag (Felson & Clarke, 1998; Cornish & Clarke, 1985). Er wordt in dit onderzoek dan ook

verwacht dat respondenten minder vaak inbreken in woningen die tekenen van Territoriality hebben.

Het tweede element is Surveillance waarbij het er om gaat de fysieke omgeving van de woning zodanig vorm te geven dat er voldoende mogelijkheden zijn voor toezicht. Er zijn drie vormen van toezicht. Informeel toezicht dat bestaat uit natuurlijk toezicht door voorbijgangers en buurtbewoners. Formeel toezicht is georganiseerd toezicht door het inzetten van buurtwachters en of private toezichthouders. Een laatste vorm is mechanisch toezicht met behulp van beveiligingscamera's. Mogelijkheden van Surveillance zorgen ervoor dat de gelegenheid afneemt voor inbrekers, doordat woningeigenaren en voorbijgangers de mogelijkheid hebben crimineel gedrag op te merken (Taylor & Harrel, 1996). In dit onderzoek wordt verwacht dat respondenten minder vaak inbreken in woningen die veel mogelijkheden voor Surveillance hebben.

Bij Access Control staat het verminderen van de mogelijkheden voor woninginbraak centraal. Dit gebeurt door de ontzegging van toegang tot potentiële doelen waarbij geldt dat het risico voor een inbreker afneemt naarmate een woning toegankelijker en beter bereikbaar is (Cozens, Saville & Hilier, 2005). Bij Access Control is met name het wegnemen in de directe omgeving van de woning van belang. De verwachting in dit onderzoek is dat respondenten minder vaak inbreken in woningen die minder goed toegankelijk zijn.

Het laatste element is Target Hardening waarbij de extra inspanningen die inbrekers moeten leveren om in de woning te geraken centraal staan. Hierbij gaat het om zaken zoals de aanwezigheid van inbraakalarmen die het bemoeilijken of zelfs onmogelijk maken bij een bepaalde woning in te breken (Cozens et al, 2005). De verwachting in dit onderzoek is dat respondenten minder vaak inbreken bij woningen met extra fysieke barrières ter bescherming van de woning.

De factoren die een nadeel opleveren voor respondenten vormen de kosten bij woninginbraak. Inzicht in deze factoren kan vermoedelijk de kosten- batenanalyse van woninginbraak beïnvloeden.

Hoofdstuk 2

Methoden

2.1 Respondenten

Voor deze studie zijn 8 inbrekers geïnterviewd die naar schatting een aantal van 100 inbraken vertegenwoordigen. De onderzoeksgroep bestond uit 7 mannen en 1 vrouw. De gemiddelde leeftijd van de respondenten is dertig jaar. De jongste respondent die deelnam aan het onderzoek was 19 jaar en de oudste respondent was 51 jaar. Geen van de respondenten was getrouwd al hadden de meesten wel een partner. Vijf respondenten hadden een huurwoning, twee respondenten woonden nog thuis bij hun ouders en één respondent had ten tijde van het interview geen vaste woon- of verblijfplaats. Zeven respondenten zijn van Nederlandse afkomst en één respondent is van Braziliaanse afkomst. In de helft van de gevallen zijn beide ouders van de respondent geboren in Nederland, bij de andere helft komt één van beide ouders oorspronkelijk uit een ander land. Drie respondenten hebben een diploma behaald van het Middelbaar Algemeen Voortgezet Onderwijs (Mavo) of van het Voorbereidend Middelbaar Beroepsonderwijs (VMBO). Eén respondent heeft de Lagere Technische School afgemaakt en van drie respondenten is niet duidelijk wat hun hoogst afgeronde opleiding is. Eén respondent gaf aan op een school voor zeer moeilijk opvoedbare kinderen (ZMOK) te hebben gezeten, maar deze niet te hebben afgemaakt. Daarnaast gaven vier respondenten aan een baan te hebben, twee respondenten zijn afgekeurd om betaalde arbeid te verrichten en twee respondenten waren werkloos ten tijde van het interview.

Deze onderzoeksgroep is samengesteld en geselecteerd door het Leger des Heils, Jeugdzorg & Reclassering in Enschede en Reclassering Nederland in Almelo. Daarnaast is er één respondent geïnterviewd die namens de stichting Veiligheid en Preventie voorlichtingen geeft over woninginbraak. Het Leger des Heils, Jeugdzorg & Reclassering richt zich op mensen die met justitie in aanraking zijn gekomen of dreigen te komen. Personen die onder

begeleiding staan van deze instelling zijn de meest kwetsbare mensen in de samenleving en hebben te kampen met problemen op meerdere leefgebieden. Daarnaast zijn ze niet in staat, of hebben ze moeite zelfstandig te functioneren in onze samenleving (Jaarverslag LJ&R, 2007).

De Reclassering Nederland te Almelo begeleidt cliënten die niet tot de doelgroep Verslavingszorg of het Leger des Heils behoren. De doelgroep wordt oorspronkelijk opgemaakt uit veelplegers zonder verslavingsproblemen en met een vaste woon- of verblijfplaats. De respondent van de stichting Veiligheid en Preventie was een ex-inbreker die zijn kennis door middel van voorlichtingen en lezingen overdraagt.

Een beschrijving van de werving van de respondenten staat beschreven in het procesverslag (bijlage 9)

2.2 Voorwaarden en procedure

Voorafgaand aan deze studie heeft er een interne selectie plaatsgevonden door reclasseringsmedewerkers. Hierbij werd rekening gehouden met de criminele achtergrond van de respondenten. Door de selectie werden daders van delicten die als te gevaarlijk zijn bestempeld uitgesloten van deelname aan het onderzoek, waardoor de veiligheid van de onderzoeker werd gewaarborgd. Naast de interne selectie waren eveneens door de onderzoeker een aantal voorwaarden gesteld. Deze voorwaarden hadden betrekking op de medewerking van de respondenten, de veroordeling van de respondenten en op het aantal inbraken dat de respondenten hadden gepleegd.

De eerste voorwaarde was dat respondenten vrijwillig aan het onderzoek moesten meewerken. Zodoende voelden respondenten geen dwang om te spreken en werd verwacht dat er meer betrouwbare data kon worden verworven.

De tweede voorwaarde was dat respondenten veroordeeld moesten zijn voor woninginbraak zoals gedefinieerd in artikel 310 en 311 van het wetboek van strafrecht. “*Hij*

die enig goed dat geheel of ten dele aan een ander toebehoort wegneemt, met het oogmerk om het zich wederrechtelijk toe te eigenen, wordt, als schuldig aan diefstal gestraft met een gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren of een geldboete van de vierde categorie. Als specificatie geldt dat er sprake moet zijn van inbraak in een woning.” Deze voorwaarde is op één respondent niet van toepassing omdat deze respondent is veroordeeld voor inbraak in een bedrijfspand. Echter, deze respondent is wel meegenomen in het onderzoek omdat de motivatie om in te breken algemeen geldend is. Daarnaast gelden fysiek omgevingsfactoren ook voor bedrijven. Deze voorwaarde is gesteld zodat met verkregen data een vergelijking kon worden gemaakt met het onderzoek van Veld (2009), over de invloed van fysieke omgevingskenmerken op woninginbraak.

De laatste voorwaarde was dat respondenten minimaal voor twee woninginbraken veroordeeld moesten zijn. Deze voorwaarde is gesteld zodat respondenten een minimum aantal woninginbraken vertegenwoordigen waardoor een reëler beeld geschetst kan worden van factoren die van invloed zijn bij woninginbraak. Twee respondenten voldeden niet aan deze voorwaarde omdat ze slechts voor één inbraak waren veroordeeld. Zodoende kon voor deze respondenten slechts een beeld worden geschetst voor wat betreft de laatste inbraak. Vragen over het totaal aantal inbraken zijn op deze respondenten dan ook niet van toepassing.

Respondenten die voldeden aan de vooraf gestelde voorwaarden werden uitgenodigd voor een interview. Hierbij werden een aantal procedures in acht genomen. Allereerst werd in een brief de respondenten duidelijk gemaakt wat de achtergrond van het onderzoek is en hoe het interview is opgebouwd (bijlage 1). Vervolgens moesten de respondenten zich bereid verklaren mee te werken door het zogenaamde ‘informed consent’ formulier te tekenen (bijlage 2). Op deze manier waren zowel de onderzoeker als de respondent verzekerd van een goed verloop van het interview. Verder werd de data op voicerecorder vastgelegd en op een

later tijdstip door de onderzoeker uitgewerkt. Ten slotte kregen de respondenten aan het eind van het interview een vergoeding van €15,- voor deelname aan het onderzoek.

De data zijn verzameld door kwalitatief onderzoek welke bestaat uit een mondeling interview aan de hand van een vragenlijst (bijlage 3). Deze vragenlijst bestaat uit een semigestructureerd en een gestructureerd gedeelte. Er is gekozen voor kwalitatief onderzoek vanwege de complexiteit en de gevoeligheid van het onderwerp. Daarnaast is gekozen voor mondelinge interviews zodat informatie kon worden verzameld uit mededelingen van respondenten met het oog op het beantwoorden van één of meerdere onderzoeksvragen. Ten slotte geeft een semigestructureerd interview respondenten enerzijds de ruimte om uit te wijden over onderwerpen waar ze veel kennis van hebben, anderzijds kan de onderzoeker op deze wijze flexibel omgaan met interviewvragen. Zodoende wordt gestreefd naar informatie met een hoog kwalitatief gehalte (Decorte, 2005). Naast een semigestructureerd deel bestaat de vragenlijst uit een gestructureerd gedeelte met meerkeuze vragen in vooraf vastgelegde antwoordcategorieën. Deze vragen hebben betrekking op de perceptie van respondenten over de kosten van de laatste inbraak en het totaal aantal gepleegde inbraken. De vragen uit dit deel zijn afgeleid van de checklist behorende bij het algemene onderzoek naar de invloed van fysieke omgevingskenmerken op woninginbraak in Enschede (Veld, 2009). Deze checklist is onderdeel van een grootschalig onderzoek uit Engeland dat in Enschede is gerepliceerd (Armitage, 2007).

Bij het semigestructureerde deel is gebruik gemaakt van een hulpmiddel. Zo is er een antwoordkaart gebruikt met zeven afschrikfactoren (zie bijlage 5). Uit de zeven voorgelegde afschrikfactoren moest een top 3 worden gemaakt van minst afschrikwekkend naar meest afschrikwekkend. Door het gebruik van deze antwoordkaart neemt de kans op 'mismatch' tussen vraag en antwoord af (Dijkstra & Ongena, Forthcoming; Prüfer & Rexroth, 1985).

2.3 Baten

Bij het onderzoeken van baten is de inschatting die respondenten maken over de buit in ogenschouw genomen. Deze inschatting is onderzocht voor de laatste inbraak en totaal aantal gepleegde inbraken van de respondenten.

Baten zijn onderverdeeld in voordelen met betrekking tot het inbraakproces en voordelen met betrekking tot de buit. Voordelen met betrekking tot het inbraakproces zijn in kaart gebracht aan de hand van het zogenaamde Crime script. Verwachtingen die zijn ontstaan uit gedragscriminologische benaderingen zijn verdeeld over handelingen, middelen en beslissingen. Beslissingen bestaan uit factoren die van invloed zijn tijdens de laatste inbraak en factoren die van invloed zijn op alle inbraken die een respondent in zijn criminele verleden heeft gepleegd. Ten slotte is gekeken naar de invloed van drank- en drugsgebruik voorafgaand aan de inbraak.

Voor de handelingen is de samenwerking in verhouding tot de leeftijd en de ervaring van de respondent van belang. De verwachting vanuit de literatuur wordt gemeten op basis van de volgende factoren: leeftijd van de respondent, het aantal inbraken dat gepleegd is door respondent en de samenwerking met anderen.

Bij middelen is in kaart gebracht op welke wijze respondenten de woningen hebben bereikt, lopend, met de fiets, met de auto of op overige manieren.

Beslissingen voorafgaand aan de inbraak worden in kaart gebracht aan de hand van vier verschillende wijzen van delictpleging (Kleemans, 1996). Deze vier type delicten vallen uiteen in drie verschillende tijdstippen waarin een beslissing wordt genomen. Om de vier type delicten in kaart te brengen, worden het besluit tot delictpleging, de keuze van de woning en het tijdstip van de inbraak in ogenschouw genomen. Beslissingen met betrekking tot het uitvoeren van de inbraak vallen uiteen in de volgende factoren: wijze van inbraak, de plaats van de inbraak en het tijdstip van de inbraak. Het tijdstip wordt zowel bij beslissingen

voorafgaand als tijdens de daadwerkelijke inbraak beschouwd. In het eerste geval wordt het gebruikt om een keuzeprocess te duiden en in het tweede geval wordt het gebruikt om te achterhalen of tijdstip een factor is die voordeel oplevert. Ten slotte is gevraagd naar het drank- en drugsgebruik van de respondenten voorafgaand aan de inbraak.

Daarnaast zijn voordelen met betrekking tot de buit in ogenschouw genomen. Deze zijn ook weer onderzocht voor de laatste inbraak en het totaal aantal gepleegde inbraken van de respondenten. Voordelen met betrekking tot de buit zijn gemeten aan de hand van de volgende factoren: motivatie, inschattingen van de buit en de daadwerkelijke buit plus de impliciete verwachting. Verwachtingen zijn impliciet omdat uitgegaan wordt van een respondent die een minimale buit verwacht. Wanneer een respondent expliciete verwachtingen heeft wordt dit in de tabel aangegeven. Ten slotte is in de tabel aangegeven of een respondent meer of minder heeft buit gemaakt dan hij van te voren had verwacht. Wanneer factoren door een meerderheid van de respondenten wordt genoemd wordt het in deze studie als een voordeel beschouwd. Indien deze factoren in overeenstemming zijn met de verwachtingen uit de gedragscriminologische benaderingen vormen ze baten bij woninginbraak.

2.4 Kosten

Kosten hebben betrekking op de fysieke omgevingskenmerken van een woning. Om te bepalen welke factoren volgens respondenten van invloed zijn is een aantal items van de checklist uit het onderzoek van Veld (2009) omgezet naar de vragenlijst behorende bij dit onderzoek (bijlage 3). Hypotheses uit het onderzoek van Veld (2009) zijn daarnaast omgevormd tot verwachtingen in deze studie. Vanwege het lage aantal respondenten kunnen hypothesen niet statistisch worden getoetst vandaar dat het in deze studie verwachtingen zijn. Ten slotte zijn enkel factoren van Territoriality, Surveillance, Acces Control en Target Hardening onderzocht omdat deze goed te operationaliseren en te meten zijn. Omdat factoren

Activity Support en Image en Maintenance teveel aan de interpretatie onderhevig zijn, is besloten deze factoren niet mee te nemen in het onderzoek.

Voor de factoren die wel meegenomen zijn in het onderzoek geldt dat Territoriality betrekking heeft op de omgeving van de woning en de afbakening hiervan. De vraag over parkeergelegenheid is hierop van toepassing omdat dit een afbakening van een eigendom betreft (Veld, 2009). Surveillance is een begrip dat bestaat uit de volgende factoren: de nabijheid (zichtbaarheid) van een druk kruispunt, de ligging van de voordeur aan de straatkant en de zichtbaarheid van de voordeur vanaf de straat. Access Control bestaat uit factoren die de toegankelijkheid van een woning bepalen. Hierbij gaat het om het soort woning waar respondenten hebben ingebroken, de weg waaraan de woning ligt en de aanwezigheid van voetpaden of fietspaden rondom de woning. Target Hardening heeft betrekking op de aanwezigheid van rolluiken bij de woning, tekenen van aanwezigheid van een hond, tekenen van een inbraakalarm en of de respondent heeft gelet op extra sloten aan de voor of achterdeur.

De factoren worden onderzocht aan de hand van de verwachtingen die zijn ontstaan uit de literatuur en de studie van Veld (2009). Er wordt daarbij onderscheid gemaakt tussen de laatste woninginbraak en het totaal aantal woninginbraken dat door respondenten is gepleegd. Wanneer beide factoren een nadeel vormen bij woninginbraak, vallen ze onder de kosten.

Hoofdstuk 3

Resultaten

De bevindingen uit deze studie worden besproken door antwoord te geven op de gestelde onderzoeksvragen aan de hand van de verwachtingen die vanuit de literatuur zijn gesteld.

Ten eerste worden de resultaten met betrekking tot de baten van woninginbraak uiteengezet. Vervolgens zullen de resultaten met betrekking tot de kosten van woninginbraak uiteengezet worden. Ten slotte wordt benoemd welke factoren onder kosten en baten van woninginbraak vallen.

3.1 Baten

In deze paragraaf wordt besproken welke factoren volgens respondenten baten vormen bij woninginbraak. De onderzoeksvraag die centraal staat, is: *Welke factoren creëren volgens respondenten een voordeel bij de verschillende fases van woninginbraak?*

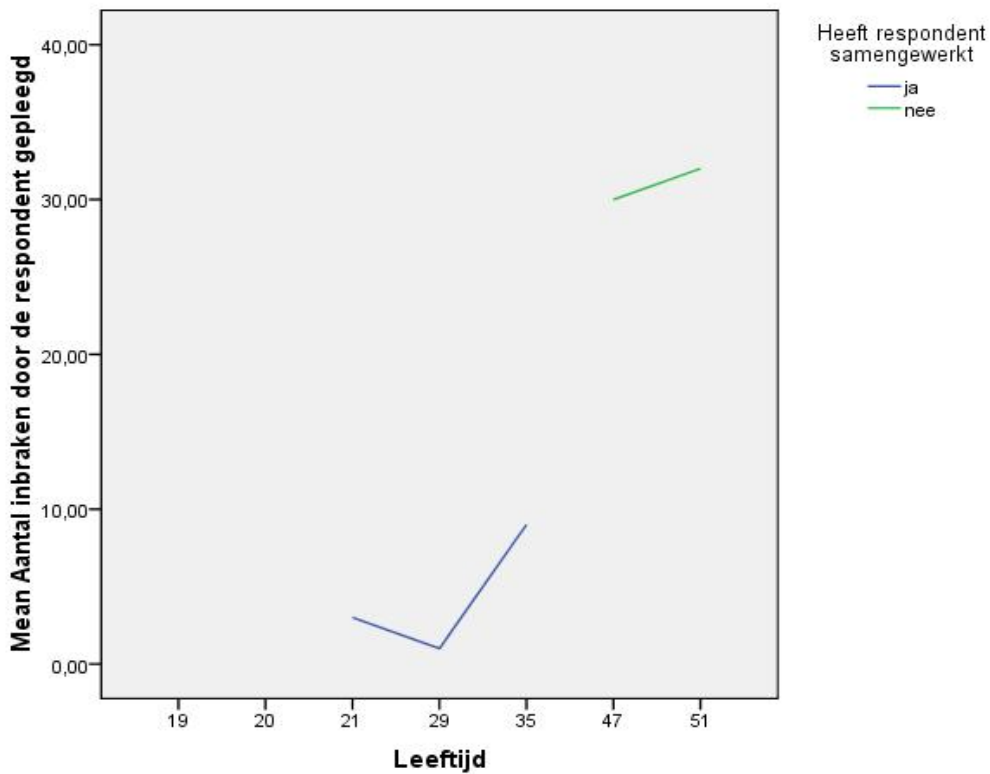
Op basis van het crimescript zijn factoren onderverdeeld in handelingen, beslissingen en middelen. Vanuit de gedragscriminologische benadering werd verwacht dat een aantal factoren voordeel oplevert bij woninginbraak. Deze factoren zijn onderzocht door de bevindingen uit deze studie te vergelijken met de verwachtingen uit eerdere studies. Indien de bevindingen uit deze studie overeenkomen met de verwachtingen vanuit eerdere studies, vormen de betreffende factoren baten bij woninginbraak.

Handelingen

Bij handelingen is de samenwerking in verhouding tot de leeftijd en de ervaring van de respondent van belang. Respondenten die meer ervaren zijn, zien het als voordeel om alleen in te breken. Respondenten die minder ervaren zijn, zien het als voordeel om met meerdere personen in te breken. Er werd verwacht dat naarmate de leeftijd en het aantal gepleegde

inbraken van een respondent toeneemt, de respondent gemakkelijker zijn doel zonder anderen kan bereiken waardoor een respondent vaker alleen een woninginbraak zal plegen. In figuur 1 (zie ook bijlage 6) is te zien dat de bevindingen uit dit onderzoek deze verwachting ondersteunt. Naar mate respondenten ouder en meer ervaren zijn valt 'alleen een inbraak plegen' onder baten bij woninginbraak.

Figuur 1. Leeftijd en aantal inbraken in verhouding tot de samenwerking

Middelen

Respondenten maken bij woninginbraak gebruik van het middel transport wegens het belang dat transport heeft voor het vervoeren van de buit.

Tabel 1 Transport

Respondent	Transport
1	Lopend
2	Lopend
3	Lopend
4	Lopend
5	Auto
6	Fiets
7	Fiets
8	Lopen

Uit Tabel 1 valt op te maken dat slechts één respondent de woning met de auto heeft bereikt en twee respondenten de woning per fiets hebben bereikt. Een grote meerderheid, namelijk vijf van de acht respondenten, heeft de woning lopend bereikt. Dit is in overeenstemming met de gestelde verwachting dat respondenten de woning meestal lopend bereiken. Er kan gesteld worden dat lopen een voordeel oplevert en onder baten valt bij woninginbraak.

Beslissingen voorafgaand aan de inbraak

Beslissingen die respondenten moeten nemen vallen uiteen in beslissingen voorafgaand aan de inbraak en beslissingen tijdens de uitvoering van de inbraak.

In onderstaande tabel (Tabel 2) staan de gegevens met betrekking tot de beslissingen voorafgaand aan de inbraak die in kaart worden gebracht aan de hand van de vier verschillende wijzen van delictpleging. Om de type delicten in kaart te brengen worden het besluit tot delictpleging, de keuze van de woning en het tijdstip van de inbraak in ogenschouw genomen.

Tabel 2 Beslissingen voorafgaand aan de inbraak

Respondent	Besluit tot delictpleging	Gebieds- en doelwit selectie/ keuze woning	Daadwerkelijke delictpleging/ tijdstip inbraak in uren
1	Op de dag zelf ('s middags)	Wist welke woning	00.00
2	Op het moment	Toeval	04.00
3	Op de dag zelf ('s avonds)	Toeval	02.00
4	Op de dag zelf ('s avonds)	Wist welke woning	22.00
5	Op de dag zelf ('s middags)	Wist welke woning	19.00
6	Op de dag zelf (half uur van te voren)	Wist welke woning	17.00
7	Op de dag zelf (half uur van te voren)	Wist welke woning	17.00
8	Op de dag zelf ('s ochtends)	Zoektocht woning na besluit tot inbreken	17.00

Uit Tabel 2 blijkt dat alle respondenten op de dag zelf besloten de inbraak te plegen. Zeven respondenten kwamen in de uren voorafgaand aan de inbraak tot dit besluit en één respondent besloot ter plekke in de betreffende woning in te breken. Van de zeven respondenten die voorafgaand aan de inbraak besloten in te breken, wisten vijf respondenten van tevoren eveneens welke woning hun doelwit vormde. Drie van deze inbraken vallen onder het zuivere planningsdelict wat betekent dat de respondent heeft gewacht met de daadwerkelijke uitvoering van de inbraak tot een later tijdstip. Hierbij vond de gebieds- en doelwitselectie van de woning eveneens pas plaats nadat de beslissing om in te breken was genomen. Blijkt eveneens uit een citaat van respondent 6:

“Ik heb een half uur voor de tijd bedacht dat ik zou gaan inbreken, ik wist al van te voren dat we bij dit huis zouden gaan inbreken.”

Verder vielen twee van deze vijf inbraken onder het geplande gelegenheidsdelict. Bij deze inbraken werd de gelegenheid om in de betreffende woningen in te breken per toeval ontdekt, en vond op hetzelfde tijdstip de gebieds- en doelwitselectie plaats. Met de uitvoering van de inbraak werd tot een later tijdstip gewacht. Hoe dit proces verliep wordt duidelijk aan de hand van een citaat van respondent 4:

“De fiets van een maat van mij was gestolen, hij is toen zielig ergens gaan zitten. Toen hij daar een beetje zat voelde hij aan de deur die toevallig open was. Hij heeft mij gebeld maar ik had avonddienst. Na mijn dienst zijn we er naartoe gegaan en hebben alles meegenomen.”

Van de drie inbraken waar het doelwit van tevoren nog niet bekend was, vielen er twee onder het zoekdelict. Dit betekent dat de respondenten nadat ze besloten hebben om in te breken op zoek gaan naar een geschikt doelwit. Wanneer de doelwitselectie heeft plaatsgevonden, gaan zij direct over tot de uitvoering van de inbraak. Respondent 3 vertelt hierover het volgende:

“Ik bedacht die avond pas dat ik wou gaan inbreken. Mijn mattie en ik waren bij elkaar en liepen door de straat en dachten ‘hier moet wel wat zijn’ want we zagen boven lichten branden en toen gingen we naar binnen.”

Ten slotte valt slechts één inbraak onder het zuiver gelegenheidsdelict waarbij de inbreker onmiddellijk besluit in te breken bij het zien van een geschikt doelwit en de inbraak ook direct uitvoert. Het besluit tot delictpleging, de gebieds- en doelwitselectie en de daadwerkelijke inbraken vinden vrijwel direct op hetzelfde tijdstip plaats. Hoe dit proces verloopt, blijkt uit een citaat van respondent 1:

“Bij mij is het zo, als ik het zie moet ik het pakken. Het maakt niet uit of ik geld heb of niet maar als ik iets zie wat ik mooi vindt moet ik het pakken. Dan moet ik het gewoon meenemen.”

Samenvattend kan op basis van gegevens uit Tabel 2 worden verondersteld dat de meeste inbraken onder het zuivere planningsdelict vallen. Dit betekent dat de respondent beslist om in te breken maar met de daadwerkelijke uitvoering van het delict wacht tot een later tijdstip. De doelwitselectie vindt eveneens pas op een later tijdstip plaats. Vanuit de theorie werd verwacht dat de meerderheid van de inbraken volgens het zoekdelict gepleegd zouden worden. De bevindingen uit deze studie ondersteunen deze verwachting niet. Er kan gesteld worden dat het plegen van woninginbraak volgens het zoekdelict door respondenten niet als voordeel wordt gezien. Hoewel de bevindingen uit deze studie niet de verwachting ondersteunen dat de meeste respondenten volgens het zoekdelict een inbraak plegen, blijkt wel uit de bevindingen dat er in de meerderheid van de gevallen sprake is van planning bij de delictpleging. Er kan gesteld worden dat het plegen van woninginbraak volgens planning als voordeel wordt gezien.

Beslissingen tijdens de uitvoering van de inbraak

In onderstaande tabel (Tabel 3) zijn de factoren uiteengezet die betrekking hebben op beslissingen van respondenten tijdens de uitvoering van de laatst gepleegde inbraak. Deze beslissingen vallen uiteen in de volgende factoren: wijze van inbraak, de plaats van de inbraak en het tijdstip van de inbraak.

Tabel 3 Beslissingen tijdens de uitvoering van de laatste inbraak.

Respondent	Wijze van Inbraak	Plaats van inbraak	Tijdstip van de inbraak in uren.
1	Via een raam	Achterkant	00.00
2	Geopende deur	Voorkant	04.00
3	Via een raam	Achterkant	02.00
4	Geopende deur	Achterkant	22.00
5	Sleutel van woning	Voorkant	19.00
6	Sleutel van woning	Voorkant	17.00
7	Sleutel van woning	Voorkant	17.00
8	Slot forceren	Zijkant	17.00

In Tabel 3 valt ten eerste op dat de meeste respondenten tijdens de uitvoering van hun laatste inbraak weinig moeite hadden met het betreden van de woning. In drie van de acht gevallen beschikten de respondenten over een sleutel van de woning die zij in hun bezit hadden gekregen via een bekende van het slachtoffer. Het volgende citaat geeft een voorbeeld van de wijze waarop de respondent in het bezit kwam van de sleutel. Bij respondent 5 ging dit als volgt:

“Ik had een paar biertjes op bij mijn ex vrouw. Toen zei ik dat ik naar huis wou want ik moest nog rijden. En toen gaf mijn vrouw me de autosleutel en de huissleutel van een vriendin van haar. Die vriendin van mijn ex-vrouw zei dat ze een televisie had, en dat ze er vanaf wilde. Toen had ik een feestje en kreeg ik de auto mee en de huissleutel (van de vriendin van de ex van respondent, jwm) en toen heb ik de televisie meegenomen. En een weekje later ben ik gearresteerd.”

Respondenten 6 en 7 hadden eveneens de beschikking over de sleutel van de woning. Zij kwamen in het bezit van de sleutel via een bekende van het slachtoffer. De inbraak werd gepleegd om op die manier een schuld te vereffenen. Overigens zijn beide respondenten voor dezelfde inbraak veroordeeld. Respondent 6 beschrijft deze uitzonderlijke werkwijze in het volgende citaat:

“Toen we daar kwamen (inbraakwoning, jwm) bleek dat die persoon waarover het ging helemaal niet vastzat. Daar hadden we al een beetje bonje mee. Er waren twee mensen die de persoon in kwestie torenhoog in de schulden hadden gewerkt, dit ging om alcohol en drugs. Toen heb ik de sleutel van de woning gekregen (van die persoon, jwm) want dat was een goede vriend van mij. Toen heeft hij gezegd haal maar leeg. De mensen waar we hebben ingebroken huurde bij de persoon in kwestie twee kamers. En die twee kamers hebben we leeggehaald.”

Twee van de acht respondenten wist de woning te betreden via een onafgesloten deur, respondent 2 vertelt daarover:

“Ik kwam net uit de stad en ik had eerst wat gedronken met vrienden. Toen ben ik naar huis gegaan en ben ik via een geopende deur bij een winkel naar binnen geweest en heb ik kipfilet gestolen. Dat was ‘s avonds, 4.00uur ‘s nachts. Het was bij het huis waar ik woonde en daar beneden was een kantoor.”

Verder zijn twee van de acht respondenten de woning binnengetreten door een raam. Hoe dit precies ging wordt duidelijk aan de hand van een citaat van respondent 1:

“We hebben een raampje boven een deur open gebroken. Het was een heel smal raampje, maar hij was klein dus ik heb hem er doorheen gepropt. En hij gaf mij de dingen aan.”

Tenslotte verkreeg één respondent toegang tot de woning door een slot te forceren. Hoe hij dit deed blijkt uit het volgende citaat:

“Ik ging meestal met een koevoet en twee schroevendraaiers op pad. Om die manier kon ik een slot forceren of een klepraam openmaken. De schroevendraaier steek je bij de cilinder tegen het kozijn en steek je hem erin en drukt hem los.”

Samenvattend blijkt uit de bevindingen van dit onderzoek dat situationele kenmerken in de meerderheid van de gevallen de wijze van inbraak bepaalt. Uit de beslissingen voorafgaand aan de inbraak bleek dat er in drie gevallen sprake was van planning. Bij drie respondenten werd de gelegenheid voor de inbraak gecreëerd doordat zij de sleutel van de woning via een bekende in hun bezit kregen. In twee gevallen deed de gelegenheid zich per toeval voor doordat men een onafgesloten deur aantrof. Slechts in drie gevallen moesten de respondenten iets forceren om binnen te komen, namelijk het slot of het raam van de woning. Er kan worden gesteld dat de wijze van de inbraak door respondenten niet als voordeel wordt gezien bij woninginbraak. In de meerderheid van de gevallen was het voornamelijk de gelegenheid die voordeel opleverde bij de wijze van de inbraak.

Ten tweede is de plaats waar de inbraak plaatsvond van belang. Uit Tabel 3 valt op te maken dat de laatste inbraak in de meerderheid van de gevallen aan de voorkant van de woning plaatsvond. Dit is in overeenstemming met de gestelde verwachting, wat betekent dat respondenten het inbreken aan de voorkant van de woning bij hun laatste inbraak als voordeel zien.

Ten slotte werden drie van de acht inbraken 's avonds gepleegd, werden drie inbraken 's middags gepleegd en zijn er twee inbraken na middernacht gepleegd. Wanneer het tijdstip van de laatste inbraak in ogenschouw genomen wordt, kan gesteld worden dat de meeste inbraken 's avonds en 's nachts plaats hebben gevonden. Indien respondenten het tijdstip van de inbraak van belang achten, vindt de daadwerkelijke uitvoering van de inbraak 's avonds of 's nachts plaats. Dit is in overeenstemming met de vooraf gestelde verwachting en valt dan ook onder baten bij woninginbraak.

Beslissingen met betrekking tot het totaal aantal inbraken

Tabel 4 Beslissingen tijdens inbraken totaal

Respondent	Wijze van inbraak	Plaats van inbraak
1	Bekijken opties	Achterkant
2	Door deur of raam	Achterkant
3	Verschillend	Achterkant
4	Bekijken opties	Achterkant
5	Schroevendraaier	Achterkant
6	n.v.t.	n.v.t.
7	n.v.t.	n.v.t.
8	Koevoet + schroevendraaiers	Achterkant

Wanneer het totaal aantal inbraken in ogenschouw genomen wordt, valt op dat slechts twee respondenten een vaste werkwijze hebben (Tabel 4). Respondent 5 beschrijft de werkwijze die hij in het verleden hanteerde als volgt:

“Vroeger had ik wel een vaste werkwijze. Dat deed ik met een schroevendraaier. Dat deed ik achter het slot, dan drukte ik een keer door en dan schiet het slot zo terug”.

De bevindingen uit Tabel 4 laten hetzelfde beeld zien voor de werkwijze als de bevindingen uit Tabel 3. Met betrekking tot de werkwijze kan worden gesteld dat respondenten het niet als voordeel zien een vaste werkwijze te hebben en bepaalt de gelegenheid hoe de inbraak uitgevoerd wordt.

Verder blijkt uit Tabel 4 dat alle respondenten op basis van het verleden aangeven liever aan de achterkant van een woning in te breken. Dit levert een ander resultaat op dan bij de laatst gepleegde inbraak. Er kan echter opgemerkt worden dat zowel de bevindingen uit Tabel 3 als de bevindingen uit Tabel 4 laten zien dat de gelegenheid voor de uitvoering van de inbraak voor respondenten een belangrijke factor is.

Samenvattend blijken zowel de werkwijze als de plaats van de inbraak niet in overeenstemming te zijn met verwachtingen uit de literatuur. Deze factoren vallen dus niet onder baten bij woninginbraak. Het tijdstip van de inbraak, namelijk in de avond of na middernacht, wordt door respondenten wel gezien als voordeel. Dit is in overeenstemming met de verwachtingen en inbreken tijdens schemering of in het donker valt dan ook onder baten bij woninginbraak.

Drank en Drugs

Vanuit eerder onderzoek bleek drank- en drugsgebruik een invloedrijke factor bij woninginbraak. In dit onderzoek gaven vijf respondenten aan drank en/of softdrugs te hebben gebruikt voorafgaand aan de inbraak. Eén respondent gaf aan naast alcohol meerdere harddrugs te hebben gebruikt voorafgaand aan de inbraak. Respondent 2 zegt hierover het volgende:

“Van te voren heb ik met vrienden wel jointjes gerookt en bier gedronken. Ik blow best wel vaak. Biertjes drinken doe ik alleen als ik uitga.”

Het vermoeden dat drank- en drugsgebruik voorafgaand aan de inbraak een rol spelen, wordt ondersteund door de bevindingen in dit onderzoek. Er kan gesteld worden dat respondenten drank- en drugsgebruik voorafgaand aan de inbraak als een voordeel zien. Drank- en drugsgebruik voorafgaand aan de inbraak vallen daarom onder baten bij woninginbraak.

Het antwoord op de eerste deelvraag wordt gegeven door te kijken of de voordelen die respondenten noemen in dit onderzoek overeenkomen met de verwachtingen uit eerdere studies. Indien dit het geval is, worden deze voordelen gezien als baten bij woninginbraak. Concluderend kan gesteld worden dat er een aantal factoren voordeel opleveren bij woninginbraak en onder baten vallen. Alleen inbreken, vormt een voordeel volgens respondenten, mits dit in verhouding wordt gezien tot leeftijd en ervaring. Transport valt ook onder baten bij woninginbraak, waarbij lopend de woning bereiken het meeste voordeel oplevert volgens respondenten. Verder valt planning onder baten wanneer respondenten de beslissing om in te breken al hebben genomen. Daarnaast valt het tijdstip van de inbraak onder baten, waarbij inbreken tijdens de avond als zowel de nacht als voordeel wordt gezien door respondenten. Ten slotte vormen drank- en drugsgebruik voorafgaand aan de inbraak baten bij woninginbraak.

Buit

In Tabel 5 wordt ingegaan op de buit van woninginbraak. Hierbij is de laatste inbraak in ogenschouw genomen evenals het totaal aantal inbraken dat door respondenten is gepleegd. Voordelen met betrekking tot de buit zijn onderzocht aan de hand van de volgende factoren: motivatie, inschattingen van de buit en de daadwerkelijke buit met eventueel impliciete verwachtingen.

Tabel 5 De buit bij de laatste inbraak.

Respondent	Motivatie	Inschatting van de buit	Daadwerkelijke buit en de (impliciete) verwachting
1	Geld	Ja	Laptops, computers (<i>minder dan verwacht</i>)
2	Kick	Nee	Geld, ongeveer €300 (<i>n.v.t.</i>)
3	Geld	Nee	Sieraden à €2500 (<i>meer dan verwacht</i>)
4	Mogelijkheid deed zich voor	Nee	Laptops, computers à €35.000 (<i>meer dan verwacht</i>)
5	Oplichten verzekering	Ja	Een televisie (<i>zoals verwacht</i>)
6	Vereffenen schuld	Ja	Audio apparatuur (<i>zoals verwacht</i>)
7	Vereffenen schuld	Nee	Audio apparatuur (<i>geen verwachting</i>)
8	Geld	Nee	Vershillend (<i>geen verwachting</i>)

Wanneer ten eerste de motivatie voor de inbraak beschouwd wordt, valt op dat twee inbraken werden gepleegd om een schuld te vereffenen. Daarnaast blijkt uit Tabel 5 dat in één geval werd ingebroken vanuit de gedachte de verzekering op te kunnen lichten. Zo gaf respondent 5 aan:

“Mijn ex-vrouw had de hele dag gepraat over televisie weghalen en een televisie kopen. Zij en ik dachten dat ze (vriendin van de ex-vrouw, jwm) wel verzekerd was, maar dat was ze helemaal niet. Ze dacht dat ze de tv wel terug zou krijgen van de verzekering maar dat was

dus niet zo. Als ze verzekerd zou zijn geweest dan had ze ook geen aangifte gedaan tegen mij.”

Respondenten 6 en 7 pleegden de inbraak om zodoende een schuld te vereffenen met het slachtoffer, zo blijkt uit Tabel 5. Wanneer gegevens uit Tabel 5 vergeleken worden met gegevens uit Tabel 3 valt op dat respondenten die een schuld wilden vereffenen of de verzekering wilde oplichten een sleutel hadden van de woning. Vanuit de gelegenheid was het daarom gemakkelijker de buit te bemachtiging.

Verder blijkt uit Tabel 5 dat de meeste respondenten aangeven de laatste inbraak voor het geld te hebben gepleegd. Dit was om in het levensonderhoud te kunnen voorzien of aan de behoefte van een verslaving te kunnen voldoen.

In één geval pleegde de respondent zijn laatste inbraak omdat de mogelijkheid zich voordeed, blijkt uit het citaat van respondent 4:

“Het was zo dat die deur die dag open was en de volgende dag kan de deur dicht zijn”.

Ten slotte gaf één respondent aan dat hij zijn laatste inbraak voor de kick had gepleegd, zo verklaarde respondent 2:

“Ik had coke en speed gebruikt en gedronken en toen was het gewoon open daar. En heb ik het gewoon gedaan voor de kick”.

Ten tweede worden de inschatting van de buit en de impliciete verwachting van de buit in ogenschouw genomen. Zo is uit Tabel 5 af te lezen dat vijf van de acht respondenten voorafgaand aan hun laatste inbraak geen inschatting hadden gemaakt van de buit. Van deze vijf hadden twee respondenten zelfs geen enkele verwachting over de buit en hadden twee respondenten meer meegenomen dan verwacht. Eén respondent pleegde zijn laatste inbraak voor de kick en kon niet aangeven of de buit meer of minder was dan verwacht. De drie respondenten die wel verwachtingen hadden werden in twee gevallen gelijk gesteld in hun verwachting. Dit kwam omdat men vooraf informatie had verkregen over de woning waar de

laatste inbraak werd gepleegd. Ten slotte gaf één respondent aan vooraf verwachtingen te hebben gemaakt die uiteindelijk niet waren uitgekomen.

Uit deze bevindingen kan worden gesteld dat de meerderheid van de respondenten voorafgaand aan de laatste woninginbraak geen specifieke inschatting heeft gemaakt van de buit. Dit komt overeen met de gestelde verwachting dat respondenten een globale inschatting maken van de buit, maar dat de gelegenheid voor het plegen van een inbraak belangrijker is.

De buit bij het totaal aantal gepleegde inbraken

Tabel 6 Buit bij het totaal aantal inbraken

Respondent	Motivatie	Inschatting van de buit
1	Kick	Nee
2	Kick	Nee
3	Geld	Nee
4	Geld	Ja
5	Geld	Ja
6	n.v.t.	n.v.t.
7	n.v.t.	n.v.t.
8	Geld	Nee

Ten eerste blijkt uit Tabel 6 dat wanneer voor het totaal aantal inbraken naar de motivatie van de respondenten is gevraagd, de helft van de respondenten aangeeft te hebben ingebroken om geld te verkrijgen, al dan niet om aan de behoefte van een verslaving te kunnen voldoen.

Twee respondenten braken in het verleden in voor de kick, alleen deed respondent 1 dit niet bij woningen. Dit blijkt uit het volgende citaat:

“Ja voor de kick. En soms zagen we bedrijven die zijn toch verzekerd. Die krijgen het weer terug. Ik heb nog nooit bij woonhuizen ingebroken, alleen bij bedrijven. Woonhuizen vind ik ten eerste eng, het zijn gewoon mensen. En soms als je hoort dat ze wel eens bij mensen overdag binnen zijn geweest, dat lef heb ik niet. En ik heb nog wel een beetje respect, weet je

wel. Want als je een bedrijf hebt, die zijn verzekerd. Als je gepakt wordt is tot daar aan toe, maar die krijgen het terug. Andere mensen niet.”

De overige twee respondenten hadden geen algemene motivatie om in te breken aangezien dit hun eerste inbraak betrof. Verder gaven vier van de acht respondenten aan bij eerder gepleegde inbraken geen inschatting te hebben gemaakt van de mogelijke buit. Ten slotte maakten twee respondenten in het verleden wel een inschatting van de mogelijke buit, zo gaf respondent 5 aan:

“Vroeger ging ik wel naar het huis toe en kijken of er wat te halen viel”.

Concluderend kan worden gesteld dat bij de laatste inbraak slechts twee respondenten een buit hebben gestolen die voldeed aan hun verwachtingen. Verder blijkt dat respondenten in het verleden meestal geen inschatting maakten van de buit. Bovendien blijkt uit tabellen 6 en 7 dat geld het belangrijkste motief vormt voor het plegen van een woninginbraak. Deze bevindingen komen overeen met de verwachting dat respondenten een globale inschatting maken van de buit, maar dat de gelegenheid die de woning biedt om in te breken belangrijker is.

Als antwoord op de tweede deelvraag kan worden gesteld dat respondenten vanuit een behoefte aan geld wellicht een globale inschatting maken van de buit maar dat er geen specifieke inschattingen worden gemaakt van goederen die men zou kunnen buit maken. De gelegenheid om in te breken is belangrijker voor respondenten dan de buit.

3.2 Kosten

In deze paragraaf wordt onderzocht of factoren van Territoriality, Surveillance, Acces Control en Target Hardening volgens respondenten van invloed zijn bij woninginbraak.

Daarnaast worden de afschrikfactoren uit het onderzoek van Veld (2009) die invloed bleken te hebben op woninginbraak in Enschede, vergeleken met de bevindingen uit deze studie. Wanneer de afschrikwekkende factoren in beide studies een nadeel blijken te zijn, vallen ze onder kosten bij woninginbraak

Territoriality

Aan de hand van onderstaande tabel (Tabel 7) worden de bevindingen met betrekking tot de factor parkeergelegenheid uiteengezet, die is onderzocht voor Territoriality. Parkeergelegenheid verzorgt een afbakening tussen privé- en publiek grondgebied.

Tabel 7 Mogelijkheid tot Privé Parkeren

Respondent	Privé parkeren Ja/Nee	Parkeermogelijkheid
1	Nee	Parkeren langs de straat
2	Ja	Oprit
3	Nee	Gemeenschappelijke Parkeerplaats
4	Ja	Carport
5	Ja	Privé parkeerterrein
6	Nee	Parkeren op straat
7	Nee	Parkeren op straat
8	Ja	Carport

Bij vier van de acht woningen was er een privé parkeermogelijkheid voor de bewoners, welke in twee gevallen bestond uit een carport waaronder de bewoners hun auto parkeerden, in één geval uit een oprit en in één geval uit een afgesloten privéparkeerterrein. De andere woningen beschikten niet over een privé parkeermogelijkheid en bewoners van die woningen moesten hun auto langs de straat parkeren of op een gemeenschappelijke parkeerplaats.

Voor het totaal aantal inbraken van respondenten geldt dat slechts één respondent heeft aangegeven te hebben gelet op het soort parkeergelegenheid. Drie respondenten gaven aan dat deze vraag op hun situatie niet van toepassing was. In alle andere gevallen hadden

respondenten hier niet op gelet of wisten ze niet meer wat voor soort parkeergelegenheid er was.

De invloed van Territoriality op woninginbraak is in dit onderzoek bekeken aan de hand van de factor parkeergelegenheid. Samenvattend kan niet worden gesteld dat respondenten bij de aanwezigheid van een privé parkeergelegenheid minder inbreken. Dit is niet in overeenstemming met de vooraf gestelde verwachting. In het onderzoek van Veld (2009) komt naar voren dat factoren van Territoriality wel degelijk afschrikwekkend werken bij woninginbraak. Aangezien de bevindingen uit beide studies niet overeenkomen, kan concluderend gesteld worden dat de factor parkeergelegenheid van Territoriality niet onder kosten valt bij woninginbraak.

Surveillance

In onderstaande tabel worden per respondent de factoren met betrekking tot Surveillance uiteengezet. Surveillance bestaat uit de volgende factoren: de nabijheid (zichtbaarheid) van een druk kruispunt, de ligging van de voordeur aan de straatkant en de zichtbaarheid van de voordeur vanaf de straat.

Tabel 8 Factoren van Surveillance voor de laatste inbraak en het totaal aantal inbraken

Respondent	Nabijheid druk kruispunt		Voordeur woning aan straatkant		Voordeur zichtbaar vanaf de straat	
	Laatste inbraak	Inbraken totaal	Laatste inbraak	Inbraken totaal	Laatste inbraak	Inbraken totaal
1	Nee	Nee	Anders	Weet niet	Ja	Ja
2	Nee	Nee	Ja	Ja	Ja	Ja
3	Ja met verkeerslichten	Nee	Ja	Ja	Ja	Ja
4	Ja met verkeerslichten	Nee	Anders	Nee achterkant	Ja	Ja
5	Ja	Weet niet	Ja	Ja	Ja	Ja
6	Ja	n.v.t.	Nee	n.v.t.	Nee	n.v.t.
7	Geen druk kruispunt, wel verkeerslichten	n.v.t.	Nee	n.v.t.	Nee	n.v.t.
8	Geen druk kruispunt, wel verkeerslichten	Nee	Ja	Nee achterkant	Ja	Ja

Uit Tabel 8 is af te lezen dat de helft van de woningen in het zicht lag van een druk kruispunt bij de laatste inbraak. In twee gevallen had dit kruispunt ook verkeerslichten. Bovendien blijkt uit Tabel 8 dat vier van de acht woningen tijdens de laatste inbraak met de voordeur aan de straatkant lag. Verder was er in één geval sprake van inbraak in een bedrijfspand en in een ander geval lag de voordeur van de woning aan de zijkant. Woningen waarvan de voordeuren niet aan de straatkant lagen waren gevestigd in een flatgebouw. Zoals uit Tabel 3 blijkt konden respondenten daar inbreken omdat ze over de sleutel van de woning beschikten. Ten slotte was bij zes van de acht laatste inbraken de voordeur zichtbaar vanaf de straat. Voor de twee overige woningen gold dat de voordeur niet zichtbaar was bij de laatste inbraak.

Bevindingen uit Tabel 8 geven eveneens een beeld voor het totaal aantal inbraken dat door respondenten is gepleegd. Vijf van de acht respondenten geven aan dat de woningen meestal niet in het zicht van een kruispunt lagen. Bovendien gaven slechts drie respondenten

aan dat de voordeur van de woningen meestal aan de straatkant lag. Wel gold voor alle respondenten dat de voordeur van de woning zichtbaar was vanaf de straat.

Samenvattend kan op basis van bevindingen uit deze studie worden gesteld dat de aanwezigheid van een druk kruispunt de enige factor is die minder vaak voorkomt en daardoor wellicht als nadeel kan worden aangemerkt. Echter, de verwachting dat respondenten minder vaak inbreken in woningen met veel mogelijkheden voor Surveillance kan op basis van deze bevindingen niet eenduidig worden ondersteund.

Concluderend kan worden gesteld dat alleen de aanwezigheid van een kruispunt als mogelijke afschrikfactor kan worden beschouwd. Uit de studie van Veld (2009) bleek geen enkele factor van Surveillance van invloed te zijn op woninginbraak. Op basis van beide studies kan gesteld worden dat factoren van Surveillance geen nadeel opleveren bij woninginbraak en niet onder kosten vallen.

Access Control

Onderstaande tabel (Tabel 9) geeft factoren van Access Control weer die van invloed zijn bij laatste woninginbraak en het totaal aantal inbraken door respondenten gepleegd. Access Control bestaat uit de volgende factoren: het type woning, de weg waaraan de woning ligt en de aanwezig van voetpaden of fietspaden rondom de woning.

Tabel 9 Factoren van Access Control voor de laatste inbraak en het totaal aantal gepleegde inbraken

Respondent	Type Woning	Doorgaande weg	Voetpaden rondom de woning		Fietspaden rondom de woning	
	Laatste inbraak	Laatste inbraak	Laatste inbraak	Inbraken totaal	Laatste inbraak	Inbraken totaal
1	Bedrijf	Ja	Nee	Nee	Nee	Nee
2	Vrijstaande woning	Ja	Ja	Nee	Nee	Nee
3	Anders	Ja	Nee	Nee	Nee	Ja
4	Tussen woning	Ja	Ja	Ja	Nee	Nee
5	Anders	Ja	Ja	Ja	Ja	Weet niet meer
6	Anders	Ja	Ja	n.v.t.	Nee	n.v.t.
7	Anders	Ja	Ja	n.v.t.	Ja	n.v.t.
8	2 onder 1 kap	Nee	Ja	Ja	Ja	Ja

Ten eerste blijkt uit Tabel 9 dat voor de laatste inbraak geldt dat zeven van de acht woningen aan een doorgaande weg lagen. Bovendien hadden zes van de acht woningen een voetpad rondom de woning. Fietspaden waren in de meeste gevallen niet aanwezig. Slechts drie respondenten gaven aan dat er een fietspad rondom de woning lag waar men de laatste inbraak had gepleegd. Bovendien lijken respondenten tijdens hun laatste inbraak geen voorkeur te hebben voor een specifiek woningtype. Ten tweede blijkt uit het totaal aantal inbraken dat fietspaden en voetpaden volgens respondenten niet vaak voor kwamen (zie bijlage 7). Slechts twee respondenten gaven aan dat er meestal een fietspad lag rondom de woning en drie respondenten gaven aan dat er meestal een voetpad rondom de woning lag.

Samenvattend kan worden gesteld dat de aanwezigheid van fietspaden afschrikwekkend lijkt te werken wanneer het totaal aantal inbraken van respondenten in ogenschouw wordt genomen. Aangezien de aanwezigheid van fietspaden als enige factor van

Territoriality afschrikwekkend lijkt te werken kan de verwachting dat respondenten minder vaak inbreken in woningen die minder goed toegankelijk zijn, op basis van deze bevindingen niet worden ondersteund.

Concluderend kan worden gesteld dat de factoren doorgaande weg en aanwezigheid van fietspaden eveneens in de studie van Veld (2009) van invloed zijn op woninginbraak. Echter, beide factoren vergroten de kans op woninginbraak terwijl de aanwezigheid van een fietspad in deze studie juist een nadeel lijkt te zijn. Op basis van bevindingen uit beide studies zijn geen factoren naar voren gekomen die een nadeel vormen bij woninginbraak. Factoren van Access Control vallen niet onder kosten bij woninginbraak.

Target Hardening

In onderstaande tabel (Tabel 10) zijn de factoren uiteengezet die vallen onder Target Hardening. Target Hardening heeft betrekking op de aanwezigheid van rolluiken bij de woning, tekenen van aanwezigheid van een hond, tekenen van een inbraakalarm en of de respondent heeft gelet op extra sloten aan de voor of achterdeur.

Tabel 10 Factoren Target Hardening bij laatste inbraak

	Ja	Nee	Weet niet/n.v.t.
Rolluiken	1	7	0
Tekenen van een hond	1	7	0
Tekenen van een alarm	1	7	0
Bewoners aanwezig	1	7	0
Gelet op extra sloten	2	5	1

Bij de laatste inbraak had één woning een rolluik, daarnaast had één woning een hond. Eén woning beschikte over een zichtbaar inbraakalarm en twee respondenten gaven aan gelet te hebben op extra sloten bij hun laatste inbraak, zo blijkt uit Tabel 10. Ten slotte gaf één respondent aan dat de bewoners thuis waren op het moment dat hij de inbraak pleegde.

De bevindingen zijn in overeenstemming met het beeld dat ontstaat voor het totaal aantal inbraken dat door respondenten is gepleegd. Zo blijkt uit Tabel 11 dat twee respondenten aangeven te hebben ingebroken op het moment dat bewoners aanwezig waren. Eén respondent gaf aan dat hij zelfs twee keer had ingebroken in een woning waarvan de bewoners op dat moment aanwezig waren. Zo verklaarde hij:

“Als iemand aanwezig is in een huis ga ik gewoon door. Ik stop even en als ze me niet meer kunnen zien ga ik gewoon verder”.

Een andere respondent verklaarde dat hij in het verleden één keer had ingebroken in een woning op het moment dat de bewoners thuis waren.

“Ja, namelijk 1 keer snel een tasje pakken maar normaal ga je dat risico niet aan”

Tabel 11 Factoren Target Hardening inbraken totaal.

	Ja	Nee	Weet niet/n.v.t.
Rolluiken	0	5	3
Tekenen van een hond	1	5	2
Tekenen van een alarm	0	6	2
Bewoners aanwezig	2	4	2
Gelet op extra sloten	4	1	3

Naast de aanwezigheid van bewoners valt op dat respondenten hoogstwaarschijnlijk niet inbreken in huizen waar rolluiken aanwezig zijn. Daarnaast gaf één respondent aan in het verleden te hebben ingebroken in woningen waar tekenen van een aanwezigheid van een hond waren. Geen enkele respondent heeft ingebroken in woningen waar tekenen van een inbraakalarm waren. Ten slotte letten vier respondenten over het algemeen op de aanwezigheid van extra sloten.

Naast factoren uit de vragenlijst zijn factoren van Target Hardening ook gemeten aan de hand van een lijst met afschrikfactoren (bijlage 8). Hieruit kwam naar voren dat drie respondenten een inbraakalarm als ergste afschrikfactor beoordeelden. In twee van de acht

gevallen werd een inbraakalarm als één na ergste afschrikfactor genoemd en in één geval werd een inbraakalarm als derde aangemerkt. Slechts twee respondenten noemden een inbraakalarm niet als afschrikfactor. Daarnaast vonden de respondenten het afschrikwekkend als er tekenen van aanwezigheid in een woning waren of wanneer er een hond in de tuin of het huis zat (zie bijlage 8).

Samenvattend kan op basis van de laatste inbraak en het totaal aantal inbraken worden gesteld dat tekenen van een hond en de tekenen van aanwezigheid van een inbraakalarm factoren zijn die van invloed zijn bij woninginbraak. De aanwezigheid van extra sloten hadden geen duidelijke invloed en rolluiken waren meestal niet aanwezig. De verwachting dat respondenten minder vaak inbreken in woningen met extra fysieke barrières kan op basis van deze bevindingen worden ondersteund.

In vergelijking met het onderzoek van Veld (2009) kan gesteld worden dat tekenen van aanwezigheid van een hond en de aanwezigheid van een inbraakalarm factoren blijken die van invloed zijn op woninginbraak en door respondenten als afschrikwekkend worden ervaren. Concluderend kan gesteld worden dat factoren van Target Hardening kosten vormen bij woninginbraak.

Als antwoord op de onderzoeksvraag, welke elementen uit de CPTED theorie zijn volgens respondenten van invloed zijn bij woninginbraak kan gesteld worden dat Target Hardening invloed heeft op woninginbraak. Uit het onderzoek van Veld (2009) lijken factoren van Surveillance net als in dit onderzoek geen invloed te hebben op woninginbraak. Factoren van Territoriality en Access Control tonen zowel in deze studie als de studie van Veld (2009) aan dat ze niet eenduidige van invloed zijn en daardoor geen kosten vormen bij woninginbraak.

In het volgende hoofdstuk zal worden ingegaan op de beperkingen van dit onderzoek. Bovendien worden mogelijke verklaringen gegeven van de gevonden resultaten. Ten slotte worden er aanbevelingen gedaan voor vervolgonderzoek en preventiebeleid.

Hoofdstuk 4

Discussie

In deze studie is onderzocht welke factoren kosten en baten vormen bij woninginbraak. Aan de hand van het inbraakschrift is gekeken welke factoren uit de gedragscriminologische benaderingen van invloed zijn op de baten. Daarnaast is gekeken welke factoren uit de omgevingscriminologische benaderingen van invloed zijn op de kosten.

4.1 Baten

Aan de hand van de verschillende fases van het inbraakschrift worden factoren besproken die vallen onder baten van woninginbraak.

Handelingen

De bevindingen uit dit onderzoek liggen in lijn met de hypothese van Kleemans (1996) die stelt dat naarmate de leeftijd en het aantal gepleegde inbraken toeneemt, respondenten minder vaak samenwerken met anderen. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat oudere en meer ervaren inbrekers beter weten wat ze wel en niet willen. Het slagen van de inbraak met een minimale buit is het grootste voordeel dat kan worden behaald. Door samenwerking met meerdere personen wordt dit voordeel op lange termijn niet behaald en kan het een nadeel worden, blijkt uit het volgende citaat:

“Als je wordt aangehouden heb je 1 tegen 1. Als je met meerdere bent en je wordt opgepakt weet je niet meer precies wie wat gezegd heeft en wat er allemaal klopt uit de verhoren. Op die manier wordt je tegen elkaar uitgespeeld.”

Middelen

In deze studie is transport als middel voorafgaand aan de inbraak onderzocht. Uit de resultaten bleek dat de verwachting dat respondenten meestal lopend naar de woning gaan in dit onderzoek wordt ondersteund. Een verklaring hiervoor kan worden gevonden in de *distance decay* theorie. Deze theorie stelt dat de kans dat een inbreker in een bepaalde buurt een inbraak pleegt afneemt naarmate de afstand tot zijn woonadres groter wordt. Verder stelt de Patroon theorie dat inbrekers door dagelijkse activiteiten in gelegenheden en situaties terechtkomen die aantrekkelijk zijn voor het plegen van een inbraak. Bovendien blijkt uit de Routine activiteitenbenadering dat goederen snel en gemakkelijk te vervoeren moeten zijn.

Gezien deze drie factoren is het voor inbrekers gemakkelijker om lopend naar de woning te gaan waar men de inbraak zal plegen. De afstand tot het woonadres is op die manier het kleinst, de gelegenheid kan zich sneller voordoen doordat hij tijdens zijn dagelijkse activiteiten er vaker langskomt en bij het vervoeren van de buit levert lopen het grootste voordeel op.

Beslissingen voorafgaand aan de inbraak

Verwacht werd dat de meeste inbraken onder het zoekdelict vielen. Het zoekdelict stelt dat de inbraak onmiddellijk na de beslissing om in te breken wordt gepleegd. Uit het onderzoek bleek echter dat de meeste inbraken plaatsvinden volgens het zuivere planningsdelict, wat in tegenspraak is met de verwachting. Volgens het zuivere planningsdelict wacht een inbreker met de daadwerkelijke uitvoering van de inbraak tot een later tijdstip. Hoewel de bevindingen uit deze studie niet de verwachting ondersteunen dat de meeste respondenten volgens het zoekdelict een inbraak plegen, blijkt wel uit de bevindingen dat er in de meerderheid van de gevallen sprake is van planning bij het zoeken naar een geschikte gelegenheid om in te breken. In die gevallen wordt de gelegenheid niet 'per toeval' ontdekt, maar hebben

respondenten gepland om te gaan inbreken. Dit is in overeenstemming met bevindingen uit de studie van Kleemans (1996

Beslissingen bij de uitvoering van de inbraak

Beslissingen bij de uitvoering van woninginbraken lijken in tegenstelling tot beslissingen voorafgaand aan de inbraak wel voordelen op te leveren. Beslissingen tijdens het uitvoeren van de inbraak zijn opgedeeld in de wijze van inbraak, de plaats van de inbraak en het tijdstip van de inbraak. De bevindingen laten zien dat enkel het tijdstip van de inbraak voordeel oplevert bij woninginbraak volgens respondenten. In overeenstemming met de verwachting blijkt dat respondenten het als voordeel ervaren in de avond of na middernacht in te breken. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat er op dit tijdstip minder mogelijkheden zijn voor Surveillance gezien de beperkte zichtbaarheid in schemering of donker. Verder blijkt uit de bevindingen dat de wijze van inbraak en de plaats van de woning waar de respondent toegang tot de woning verkrijgt geen baten vormen bij woninginbraak. Respondenten zien deze factoren niet in alle gevallen als voordeel en de gelegenheid wordt door respondenten belangrijker geacht. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat de fysieke omgevingskenmerken tijdens de laatste inbraak niet van invloed waren omdat men direct toegang tot de woning had. De invloed van fysieke omgevingskenmerken geldt mogelijk wel voor het totaal aantal inbraken van de respondenten. Wellicht levert inbreken aan de achterkant voordelen op omdat er dan vermoedelijk minder mogelijkheden voor Surveillance zijn.

Drank en drugs

Drank- en drugsgebruik lijken voorafgaand aan de inbraak een rol te spelen. Een mogelijke verklaring is dat deze middelen zorgen voor een gevoel van zelfvertrouwen en verminderde angst waardoor respondenten gemakkelijker overgaan tot het plegen van een inbraak.

De Buit

Op basis van eerder onderzoek werd verwacht dat geld de grootste motivatie is om in te breken. Uit een studie van Van Burik e.a. (1991) bleek dat 91% van de daders geld als het belangrijkste motief noemde om in te breken. Bevindingen uit deze studie laten zien dat het verkrijgen van geld zowel direct als indirect de grootste motivatie vormt voor het plegen van de laatste woninginbraak en ondersteunen dan ook de verwachting. Opvallend is echter dat respondenten geen voordeel zien in het schatten van de buit. Er wordt meestal geen inschatting gemaakt van de buit en wanneer hier wel sprake van is, blijkt de inschatting niet altijd correct te zijn. Dit geldt eveneens voor de bevindingen met betrekking tot het totaal aantal inbraken.

Deze bevindingen tonen wellicht aan dat er bij de inschatting van de buit sprake is van irrationeel gedrag van de respondenten. Een verklaring hiervoor kan gevonden worden in het feit dat de gelegenheid in deze studie het meest van belang is. Er is dan sprake van een gemotiveerde inbreker, die per toeval een woning treft die onvoldoende beschermd of beveiligd is. Wanneer de geschiktheid van het doelwit uitgedrukt wordt in waarde van de buit lijkt de geschiktheid minder belangrijk te zijn dan de overige factoren. Respondenten maken slechts een globale schatting van de buit maar letten vooral op factoren die zo min mogelijk nadelen opleveren. Onduidelijk is of respondenten met dezelfde motivatie de inbraak hadden gepleegd wanneer de gelegenheid zich niet voordeed. Deze kosten- batenafweging zou wellicht in vervolgonderzoek nader bestudeerd kunnen worden.

4.2 Kosten

Naast een gemotiveerde inbreker en een geschikte woning is onvoldoende bescherming of beveiliging van de woning een voorwaarde voor het plegen van een inbraak (Felson & Clarke, 1998). Fysieke omgevingskenmerken die voldoende bescherming aan een woning bieden

worden door respondenten als nadeel van een woninginbraak gezien en vormen in deze studie dan ook de kosten. De factoren die kosten vormen zijn verdeeld over Territoriality, Surveillance, Access Control en Target Hardening.

Factoren van Territoriality zijn, in lijn met eerder onderzoek, in deze studie niet aantoonbaar van invloed gebleken. Hoewel de factor parkeergelegenheid in het onderzoek van Veld (2009) invloed lijkt te hebben werkt deze factor in dit onderzoek niet afschrikwekkend.

Een verklaring voor deze bevinding is dat parkeergelegenheid een moeilijk vast te stellen begrip is. Onderzoekers uit de studie van Veld (2009) konden deze factor pas meten nadat de onderlinge betrouwbaarheid groot genoeg werd geacht waardoor men dezelfde waarde kon toekennen aan de verschillende items. Respondenten hebben geen onderlinge betrouwbaarheid en kunnen daardoor verschillende antwoorden geven op dezelfde vraag. Een factor als parkeergelegenheid is aan interpretatie onderhevig en kan daarom niet eenduidig worden vastgesteld.

Ten tweede zijn factoren van Surveillance onderzocht. Uit de literatuur blijkt dat elementen van zichtbaarheid een belangrijke afschrikwekkende factor vormen voor inbrekers. Uit het onderzoek van Cromwell & Olson (2006) blijkt dat 93,3% van de ondervraagde respondenten niet inbreekt in huizen waar tekenen van aanwezigheid van de bewoners zijn. Bevindingen uit deze studie laten echter zien dat elementen van Surveillance volgens respondenten geen invloed lijken te hebben op woninginbraak. Hoewel dit verschil niet significant aangemerkt kan worden, is het in lijn met de uitkomsten uit het algemene onderzoek van Veld (2009) en van Armitage (2007). Behalve de verlichte nis die in dit onderzoek buiten de studie is gelaten bleken de overige drie factoren in beide studies niet van invloed te zijn op woninginbraak.

Een mogelijke verklaring hiervoor is dat factoren die mogelijkheden voor Surveillance vergroten, samenhangen met de tijd en de plaats van de inbraak. Vormen van toezicht zijn overdag vermoedelijk wel van toepassing terwijl deze mogelijkheden bij schemering of in het donker veel kleiner zijn. Dit geldt eveneens voor de plaats van de inbraak. Mogelijkheden voor toezicht zijn vermoedelijk groter aan de voorkant van de woning dan aan de achterkant. Bovendien geven drie respondenten aan dat ze over de sleutel beschikten van de betreffende woning. Door deze sleutel maken respondenten zich vermoedelijk minder zorgen over factoren van toezicht omdat voorbijgangers niet direct argwaan hebben op het moment dat iemand met een sleutel een huis binnentreed.

Verder zijn in deze studie factoren van Access Control onderzocht die betrekking hadden op de bereikbaarheid van de woning. Uit deze studie kan niet eenduidig worden geconcludeerd dat factoren van Access Control van invloed zijn bij woninginbraak. Een verklaring is mogelijk dat respondenten zich wellicht niet altijd bewust zijn van hun directe omgeving. Doordat de meeste inbraken 's avonds of 's nachts plaatsvonden waren de meeste respondenten zich vermoedelijk niet altijd bewust van hun omgeving. De factoren van Access Control konden daardoor mogelijk niet altijd goed worden waargenomen.

Factoren van Target Hardening blijken ten slotte in beide studies van invloed te zijn op woninginbraak. Bevindingen uit deze studie laten zien dat de aanwezigheid van een hond en de aanwezigheid van een inbraakalarm van invloed zijn op woninginbraak. De invloed van deze factoren kwam ook naar voren in het algemene onderzoek naar woninginbraak in Enschede (Veld, 2009). Deze factoren vallen dus onder kosten bij woninginbraak. Aangenomen kan worden dat er minder wordt ingebroken in woningen die beschikken over een hond of een inbraakalarm.

Concluderend kan ten eerste worden gesteld dat de bevindingen uit dit onderzoek een duidelijk beeld schetsen van factoren die van invloed zijn op de baten van woninginbraak. Bij handelingen vormt het alleen plegen van een inbraak een voordeel, mits dit in verhouding gezien wordt tot leeftijd en aantal gepleegde inbraken van de respondent. Wat betreft de middelen vormt transport een voordeel bij woninginbraak wanneer de respondent lopend de woning bereikt. Bij beslissingen voorafgaand aan woninginbraak levert planning een voordeel op. Bij beslissingen tijdens de inbraak vormen het tijdstip van de uitvoering van de inbraak een voordeel wanneer deze bij schemering of in het donker plaatsvindt. Ten slotte leveren drank- en drugsgebruik voorafgaand aan de inbraak een voordeel op en valt daarom eveneens onder baten bij woninginbraak.

Ten tweede worden een aantal fysieke omgevingskenmerken door respondenten als afschrikwekkend ervaren, deze factoren vormen kosten bij woninginbraak. Bovendien wijzen bevindingen uit dit onderzoek in veel gevallen in dezelfde richting als de resultaten die verkregen zijn uit het algemene onderzoek (Veld, 2009). In dit onderzoek vallen de aanwezigheid van een hond en de aanwezigheid van een inbraakalarm onder kosten bij woninginbraak.

4.3 Beperkingen

Er zijn een aantal beperkingen aan dit onderzoek. De eerste beperking heeft te maken met het lage aantal respondenten van $N=8$. Door dit lage aantal is het moeilijk statistische toetsen uit te voeren zoals de chi-kwadraat toets die gebruikt wordt om vast te stellen of er een verband is tussen twee nominale variabelen. In andere daderonderzoeken werd gewerkt met een aantal van minimaal 15 respondenten. Door omstandigheden is dit aantal in deze studie niet gehaald.

Een tweede beperking is de representativiteit van de onderzoeksgroep. Doordat gewerkt wordt met respondenten die zijn veroordeeld voor woninginbraak kan dit niet gegeneraliseerd worden naar alle inbrekers. De totale populatie is in deze studie teruggebracht

naar respondenten die veroordeeld zijn voor woninginbraak en in contact staan bij het Leger des Heils, Jeugdzorg & Reclassering, of Reclassering Nederland. Door deze afbakening is de steekproef niet representatief voor elk type dader. Representativiteit vereist namelijk dat iedere persoon in de populatie evenveel kans heeft om tot de steekproef te behoren. In dit geval is de populatie niet af te bakenen, wegens het grote aantal 'dark numbers'. Dit zijn inbraken die wel zijn gepleegd maar waar de dader niet voor is veroordeeld.

Bovenstaande beperkingen maken het onmogelijk na te gaan of de steekproef een afspiegeling is van de gehele populatie inbrekers. Echter, door middel van dit onderzoek is niet getracht iets te zeggen over het totaal aantal inbraken in Nederland. De verkregen resultaten dienen ter ondersteuning van verwachtingen uit de literatuur. Op deze manier kan een bijdrage geleverd worden aan het inzicht in kosten en baten factoren bij woninginbraak.

4.4 Aanbevelingen en suggesties voor vervolgonderzoek

Bevindingen uit dit daderonderzoek dwingen kritisch te kijken naar de factoren en elementen die gemeten zijn. Sommige factoren blijken van invloed terwijl andere factoren in deze studie niet van invloed lijken te zijn. Wanneer deze bevindingen vergeleken worden met de bevindingen van de studie van Veld (2009) zijn er overeenkomsten en verschillen waar te nemen voor wat betreft de afschrikwekkende factoren. Met name factoren van Surveillance blijken in beide studies niet van invloed te zijn op woninginbraak terwijl uit de overige literatuur blijkt dat factoren van Surveillance wel van invloed zijn. Daarnaast blijken factoren van Access Control en Territoriality geen eenduidige resultaten op te leveren. Verder onderzoek op dat terrein kan de afschrikwekkende factoren nog specifiek in kaart brengen.

Ten tweede zal getracht moeten worden een beter beeld te krijgen van de specifieke situatie door in vervolgonderzoek een dader-delict combinatie te maken. Om te onderzoeken of inbrekers daadwerkelijk rekening houden met omgevingsfactoren zullen antwoorden uit

een vragenlijst vergeleken moeten worden met de situatie ter plekke. Ideaaltypisch zal de woning waar is ingebroken middels een checklist moeten worden geobserveerd. Deze checklist zal bij dezelfde woning opnieuw moeten worden afgenomen met een dader op een tijdstip dat hij zal gaan inbreken. Op deze manier kan worden onderzocht of inbrekers zich bewust zijn van de omgeving en ook daadwerkelijk op een rationele wijze rekening houden met omgevingsfactoren.

Een derde aanbeveling komt eveneens voort uit de rationele keuzebenadering. In deze studie is gekeken welke factoren kosten bepalen en welke factoren baten bepalen. In vervolgonderzoek zou er inhoudelijk op de daadwerkelijke kosten/baten afweging moeten worden ingegaan. Met de gegevens uit deze studie en de bevindingen uit het algemene onderzoek van Veld (2009) kan men specifieke afwegingsmodules maken. Met name de buit, de motivatie en de gelegenheid zijn interessante factoren gebleken uit deze studie en zouden nader bestudeerd moeten worden. Zodoende kan bepaald worden in welke mate een inbreker daadwerkelijk rationeel handelt.

Een vierde aanbeveling heeft eveneens betrekking op de buit bij woninginbraak. In deze studie is gekeken naar factoren die van invloed zijn bij de inschatting van de buit. Gesteld kan worden dat daders over het algemeen een globale inschatting maken van de buit maar dat specifieke inschattingen achterwege blijven. Het is interessant om te kijken wat er met de buit gebeurt na de daadwerkelijke inbraak. Het onderzoek kan zich richten op mogelijke afzetkanalen die inbrekers tot hun beschikking hebben en hoe deze afzetkanalen zich verhouden tot de inschatting van de buit en het doelkeuze proces in de woning. Wanneer afzetkanalen komen te vervallen is het voor potentiële inbrekers vermoedelijk minder aantrekkelijk in te breken.

4.5 Beleidsimplicaties

Een deel van deze studie richt zich op het inbraakproces en de voordelen die respondenten zien terwijl een ander deel ingaat op fysieke omgevingskenmerken die als afschrikwekkend worden ervaren. Voor beleidsmakers is het van belang om op twee manieren te kijken naar de bestrijding van woninginbraak.

Ten eerste blijkt uit deze studie dat het van belang is de persoonlijke motivatie van respondenten te onderzoeken met betrekking tot het plegen van een woninginbraak. Veel van de oorzaken die respondenten doen besluiten in te breken komen voort uit achterliggende problemen zoals een gebrek aan geld. De geldproblemen zijn voor een deel gerelateerd aan drank- of drugsproblemen. Door een persoonlijke benadering van inbrekers en het bieden van alternatieven zal het aantal recidivisten mogelijk afnemen. Wellicht kan een inbreker door behandeling beter in staat worden geacht de drank- of drugs problemen onder controle te houden waardoor een inbreker minder motieven heeft om in te breken. Speciale aandacht zal moeten uitgaan naar inbrekers die voor de eerste keer de fout in gaan. De persoonlijke achtergronden en motieven van deze groep zouden in kaart moeten worden gebracht. Met deze informatie kan gerichte aanpak volgen waardoor preventief kan worden opgetreden en inbrekers niet uitgroeien tot recidivisten.

Ten tweede moet er naast een welwillende inbreker - al dan niet recidivist - ook sprake zijn van een geschikt doelwit en een gebrek aan bescherming van dit doelwit. Omdat het welvaartsniveau in Nederland vrij hoog ligt, is een geschikt doelwit in de meeste gevallen aanwezig. Beleidsmatig zal dan ook op het beschermen van dit doelwit moeten worden ingezet. Veel respondenten kunnen inbreken omdat de gelegenheid zich op dat moment voordoet. Die gelegenheid ontstaat in de meeste gevallen doordat slachtoffers zich niet bewust zijn van de mogelijkheden die een inbreker heeft. Meer dan de helft van de inbrekers geeft aan te hebben gekeken naar mogelijkheden die een woning heeft om binnen te treden. Uit

deze studie volgen een aantal afschrikwekkende factoren die volgens inbrekers van invloed zijn bij het plegen van een woninginbraak. Gemeente en politie zouden moeten proberen woningeigenaren bewust te maken van de factoren die gelegenheden scheppen voor woninginbraak. Door voorlichtingen en praktijkvoorbeelden moeten woningeigenaren meer kennis krijgen over de gevaren waardoor ze hun woning beter zullen beschermen.

Concluderend kan worden gesteld dat er factoren zijn die van invloed zijn op woninginbraak. Aan de hand van bevindingen uit dit onderzoek en eerdere studies (Jonkman, 2009; Veld, 2009; Zanden, 2009) komt de invloed van bepaalde afschrikwekkende factoren duidelijk naar voren en lijken ook gedragscriminologische factoren van invloed op woninginbraak. Hoewel woninginbraak wellicht niet uit te sluiten is kan er door bescherming van de woning, de bewustwording onder de bevolking van de gelegenheden voor woninginbraak en een meer persoonlijke preventieve aanpak van inbrekers mogelijk een daling in het aantal woninginbraken worden bewerkstelligd.

Referenties

- Armitage, R. (2007), *Sustainability versus Safety: Confusion, Conflict and Contradiction in Designing Out Crime*, University of Huddersfield, Huddersfield.
- Brantingham, P.J. & Brantingham P.L. (1981), *Environmental Criminology*, Beverly Hills: Sage publications
- Brantingham, P.J. & Brantingham P.L. (2008), Crime pattern theory. *Environmental Criminology and Crime Analyses*. Portland: Willan Publishing. (pp. 78-93)
- Brantingham, P.J. & Faust, F.L (1976), A Conceptual Model of Crime Prevention *Crime Delinquency* Vol. 22, No.3 (pp. 284-296)
- Billiet, J & Waege, H (2006), *Een samenleving onderzocht, methoden van sociaal-wetenschappelijk onderzoek*, De Boeck (pp. 40-41)
- Clarke, R.V. (ed.) (1995), *Situational Crime Prevention: Successful Case Studies* (Second Edition). Albany, NY: Harrow and Heston.
- Clarke, R.V. (1997), *The Theory of Crime Prevention Through Environmental Design*
- Clarke, R.V. & Cornish, D.B. (1983), *Crime Control in Britain: A Review of Policy Research*. Albany: State University of New York Press.
- Cornish, D.B., & Clarke, R.V. (2008), *The rational choice perspective*. *Environmental Criminology and Crime Analyses*. Portland: Willan Publishing. (pp. 21-47)
- Cornish, D.B., & Clarke, R.V. (1985), "Modeling offenders' decisions: a framework for research and policy." in M. Tonry and N. Morris (eds.), *Crime and Justice: An Annual Review of Research*, Volume 6. Chicago: University of Chicago Press. (pp. 47-85)
- Cornish, D.B. (1994) *The procedural analysis of offending, and its relevance for situational prevention in Clarke(ed.) Crime prevention studies*, Vol. 3. Monsey, NY: criminal justice press
- Cozens, P. M., Saville, G., & Hilier, D. (2005), *Crime Prevention Through Environmental Design (CPTED): a review and modern bibliography*, Property Management.
- Cromwell, P.F., Olson J.N & D'Aunn Wester Avary (1991), *Breaking and Entering. An Ethnographic Analysis of Burglary*, Newbury Park: Sage publications
- Cromwell, P.F & Olson, J.N. (2006), *The Reasoning Burglar, motives and decisionmaking strategies*. Belmont CA: Wadworth Publishing Company (pp. 42-56)

- Crow, T (2000), *Crime Prevention Through Environmental Design: Applications of Architectural Design and Space Management Concepts*, (Second Edition) Oxford: Butterworth Heinemann (P. 46)
- Decorte, T. (2005), Interviewen. Universiteit Gent: Syllabus “*Kwalitatieve criminologische methoden en technieken*”, Academiejaar 2005-2006.
- Dijkstra, W. & Y.P. Ongena. (forthcoming) "Question-Answer Sequences in Survey-Interviews." *Quality and quantity*.
- Enhus, E., Ponsaers, P., Verwee, I. (2007), Onderzoeksrapport, *Woninginbraken: Diefstalpraktijken & Preventiebeleid*, Interuniversitaire Onderzoeksgroep Sociale Veiligheidsanalyse
- Felson, M., & Clarke, R. V. (1998), *Opportunity Makes the Thief; practical theory for crime prevention*, Police Research Series, Paper 98. (pp.5-10)
- Groeneveld, J. (2008), Jaarverslag: *Leger des Heils Jeugdzorg & Reclassering*
- Hakim, S. & Rengert G, F., Shachmurove, Y. (2001), *Target search of burglars: A revised economic model*, Regional Science, Vol. 80 No. 2
- Knutsson, J. (1984), *Operation Identification a way to prevent burglaries?* The National Council for Crime Prevention Sweden, Stockholm: AB Allmanna Forlaget Tryck Gotab
- Kleemans, E.R. (1996), *Strategische misdaadanalyse en stedelijke criminaliteit*, Internationaal Politie Instituut Twente Faculteit Bestuurskunde, Universiteit Twente
- Laycock, G. (2005), *Defining Crime Science. Crime Science; New approaches to preventing and detecting crime*. Portland, Oregon: Willan Publishing. (pp. 3-24)
- Newmann, O (1973), *Defensible Space: People and Design in the Violent City*. London, Architectural Press.
- Piquero, A. & Rengert G, F. (1999), *Studying Deterrence with active residential Burglars*, Justice Quarterly, Vol. 16 No. 2, Academy of Criminal Justice Sciences
- Plaster Carter, S. (2002), “*Community CPTED*”, The Journal of the International Crime Prevention Through Environmental Design Association, Vol. 1, No. 1 (pp. 15-24).
- Prüfer, P. & M. Rexroth. (1985), Zur Anwendung der Interaction-Coding-Technik. *ZUMA-Nachrichten* 17 (pp. 2-49)
- Sarkissian, W. and Perglut, D. (1994), *The Community Participation Handbook*, 2nd ed., Impact Press, Sydney.
- Sarkissian, W. and Walsh, K. (Eds.) (1994), *The Community Participation in Practice: Casebook*, Institute for Science and Technology Policy, Murdoch University, Perth.

- Sarkissian, W., Cook, A., Walsh, K. (Eds.) (1997), *The Community Participation in Practice: A Practical Guide*, Institute for Science and Technology Policy, Perth.
- Saville, G. (1995), *Crime Problems, Community Solutions: Environmental Criminology as a Developing Prevention Strategy*, AAG Publications, Vancouver.
- Saville, G. (1996), "Assessing risk and crime potentials in neighbourhoods", paper presented at the 1st Annual International CPTED Association Conference, Calgary
- Saville, G. and Cleveland, G. (1997), "2nd generation CPTED: an antidote to the social Y2K virus of urban design", paper presented at the 2nd Annual International CPTED Conference, Orlando
- Shaw, K.T & Gifford, R. (1994), *Residents and burglars assessment of burglary risk from defensible space cues*, Department of Psychology, University of Victoria
- Simon, H.A. (1978), *Rationality as process and product of thought* American Economic Review, Vol. 8 No. 2 (pp. 1-11)
- Simon, H.A. (1990), *Invariants of Human Behaviour*, Annual Review of Psychology, No. 41 (pp. 1-19)
- Veld, K. (2009), *Fysieke omgevingskenmerken en woninginbraak in Enschede*, School of Management and Governance, Universiteit Twente Enschede
- Verwee, I., Ponsaers, P., Enhus, E. (2007), *Woninginbraken: Diefstalpraktijk & Preventiebeleid* Interuniversitaire onderzoeksgroep Sociale Veiligheidsanalyse, Universiteit Gent
- Vold, G.B., Bernard, T.J., Snipes, J.B. (2002), *Theoretical Criminology*, New York: Oxford University Press, Inc
- Woninginbraken, tips en advies (2010). Verkregen op 10 januari 2010 van <http://www.woonwebsite.nl/>

Bijlage 1: Introductiebrief

Daderonderzoek Woninginbraak

Enschede, mei 2009

Geachte Heer/Mevrouw,

Namens de Universiteit Twente doe ik onderzoek naar woninginbraak. Een onderdeel van dit onderzoek is de “mening” van inbrekers over hun inbraken, in kaart brengen. Daarom zou ik graag een interview met u willen houden dat ongeveer 20 minuten duurt.

Er worden vragen gesteld over uw werkwijze, uw motivatie, mogelijke afwegingen die u moet maken, en afschrikfactoren waar u mee te maken heeft gehad tijdens de inbraken.

(mocht u meer informatie willen dan kunt u contact opnemen met mevrouw Junger van de UT: 053-4893207)

- **Dit interview is een mondeling interview en bevat ongeveer 22 open vragen en 25 multiplechoice vragen. Als u een vraag niet wil beantwoorden hoeft u geen antwoord te geven.**
- **Voor de verwerking van het interview zal gebruik gemaakt worden van een Voice-recorder. Dit is voor u en mij makkelijker bij het interviewen. De gegevens zullen nadat het interview is uitgewerkt natuurlijk van de voicerecorder afgehaald worden.**
- **Ik zal alleen informatie gebruiken die belangrijk is voor mijn onderzoek. Alle andere informatie hoef ik niet te weten. U kunt dus beter niks vertellen over misdaden waarvoor u nog niet veroordeeld bent, want als u dat wel doet dan ben ik genoodzaakt die door te spelen aan justitie. Als u gewoon antwoord geeft op de vraag is dat voor mij dus voldoende.**
- **De gegevens van dit onderzoek zullen anoniem verwerkt worden, en de gegeven antwoorden zullen ook op geen enkele wijze naar u te herleiden zijn.**
- **U krijgt voor uw deelname aan dit onderzoek een bedrag van €15, -**

Hartelijk bedankt voor uw deelname aan mijn onderzoek!

Hoogachtend,

Jan-Willem Meppelink

Bijlage 2: Informed Consent Formulier

Daderonderzoek naar woninginbraak in de stad Enschede.

De heer Meppelink heeft mij schriftelijk en mondeling ingelicht over de aard, het doel, en de procedure van dit daderonderzoek.

Ik ben geïnformeerd over mijn rechten tijdens dit onderzoek. Al mijn vragen zijn naar tevredenheid beantwoord.

Ik geef toestemming voor deelname aan dit onderzoek.

Ik ga akkoord met de in de brief gestelde voorwaarden.

Ik kan mijn toestemming en deelname aan dit onderzoek te allen tijde wijzigen of intrekken zonder dat dit op enige wijze nadelige gevolgen voor mij persoonlijk heeft.

Ik ga bij deze akkoord met bovengenoemde voorwaarde.

Handtekening Respondent:

Handtekening Interviewer:

.....

.....

Datum:

Enschede

..../...../2009

Bijlage 3: Vragenlijst daderonderzoek

Algemeen:

Leeftijd:

Geboorteland:

Geboorteland vader:

Geboorteland moeder:

Geslacht:

Beroep/hoogst afgeronde opleiding.

Burgerlijke staat: Heeft u een woning? Zo ja, (huur/koop)

Laatste Inbraak (beschrijving):

- 1a. Kunt u zich de laatste keer dat u hebt ingebroken nog herinneren?**
- b. Kunt u die dag beschrijven?**

- 2. Wat heeft u gedaan voordat u ging inbreken?**

- 3. Wanneer bedacht u dat u zou gaan inbreken?**

- 4a. En wist u toen u van “huis” of andere plaats ging, al in welk huis u ging inbreken?**
- b. Of ging u op pad op zoek naar een goed huis?**
- c. Of ging u op zoek naar een huis nadat u besloten had om in te breken?¹**
- d. Of kwam u het huis per toeval tegen?**

- 5a. En waarom ging u die dag inbreken?**
- b. Waarom breekt u over het algemeen in?**

- 6. Hoe bent u naar het huis gegaan waar u hebt ingebroken?**

- 7a. Weet u nog wanneer u hebt ingebroken?**
- b. Was het 's ochtends, 's middags, 's avonds?**

¹ Verwee, I., Ponsaers, P., Enhus E (2007) *Woninginbraken: Diefstalpraktijk & Preventiebeleid*
Interuniversitaire onderzoeksgroep Sociale Veiligheidsanalyse, Universiteit Gent

Het Doel-keuzeprocess:

- 8. Kunt u misschien (op de kaart) aanwijzen in welke wijk het huis stond waar u heeft ingebroken?**
- 9. En kunt u aangeven (op een kaart) in welke wijk uw eigen woonadres is?**
- 10. Waarom heeft u in die wijk ingebroken?**
- 11a. Toen u bij het huis was aangekomen, had u toen van te voren een inschatting gemaakt van de mogelijke buit?**
 - b. Zo ja, wat verwachtte u?**
- 12. Maakt u over het algemeen een inschatting van uw mogelijke buit?**
- 13. Wat heeft u daadwerkelijk meegenomen?**
- 14. Gebruikt u altijd dezelfde manier om in te breken?**
- 15a. Heeft u die dag op 1 adres ingebroken of op meerdere adressen?**
 - b. Zo ja waarom?**
- 16a. Was u alleen toen u de inbraak pleegde?**
 - b. Of pleegde u de inbraak met meerdere personen?**
 - c. En waarom?**
- 17. Zou u van uit de volgende 7 factoren de drie meest afschrikwekkende willen kiezen als u in dat huis zou willen inbreken? (zie antwoordenkaart)**
 - 1) Er zijn tekenen dat iemand aanwezig is in het huis*
 - 2) Er is een alarm*
 - 3) Buren kunnen het huis goed zien en gluren af en toe door het raam*
 - 4) Er staat een gebouw recht tegenover dit huis waaruit men kan kijken*
 - 5) Er zijn voorbijgangers*
 - 6) Er is een slot aan de deur of het raam*
 - 7) Er zit een hond in het huis of de tuin²*

2 Verwee, I., Ponsaers, P., Enhus E (2007) Woninginbraken: Diefstalpraktijk & Preventiebeleid
Interuniversitaire onderzoeksgroep Sociale Veiligheidsanalyse, Universiteit Gent

18. Hoe gaat u met deze zaken om? (weet u van te voren of iemand wel of niet thuis is? En zo ja, hoe? Kunt u omgaan met honden, alarmsystemen?)

19. Hoeveel inbraken heeft u ongeveer gepleegd?

- 0 tot 10,
- 10 tot 20,
- 20-30,
- meer dan 30

Checklist Specifieke vragen

Soort Woning:

- In welk type woning heeft uw laatste inbraak plaatsgevonden?
 - 2 onder 1 kap
 - Geschakelde 2 onder 1 kap
 - Eindwoning
 - Hoekwoning
 - Vrijstaande woning
 - Tussenwoning(rijtjeshuis)
 - Bungalow
 - Anders

Wegennet:

- Lag de woning waar u voor het laatst hebt ingebroken aan een doodlopende straat of niet?
 - Ja
 - Nee

Toegankelijkheid:

- Heeft u bij de laatste woning ingebroken aan de voor of achterkant van de woning?
 - Voorkant
 - Achterkant
 - Anders, namelijk...
- Breekt u over het algemeen in aan de voor of achter kant van een huis?
 - Voorkant
 - Achterkant
 - Weet niet meer...

- Heeft het laatste huis waar u heeft ingebroken ook rolluiken?
 - Ja
 - Nee
 - Weet niet meer

- Hadden over het algemeen de huizen waar u inbrak rolluiken?
 - Ja
 - Nee
 - Weet niet..

- Had het laatste huis waar u heeft ingebroken, voetpaden rondom het huis?
 - Ja
 - Nee
 - Weet niet
 -

- Hadden over het algemeen de huizen waar u inbrak voetpaden rondom het huis
 - Ja
 - Nee
 - Weet niet
 -

- Had het laatste huis waar u inbrak fietspaden rondom het huis?
 - ja
 - nee
 - weet niet
 -

- Hadden over het algemeen de huizen waar u inbrak een fietspad rondom het huis?
 - Ja
 - Nee
 - Weet niet meer

Woning waarneembaar voor anderen:'

- Lag de woning van uw laatste inbraak in de nabijheid(in het zicht) van een druk kruispunten(eventueel met verkeerslichten)?
 - Ja druk kruispunt
 - Ja druk kruispunt met verkeerslichten
 - Nee geen druk kruispunt
 - Nee geen kruispunt wel verkeerslichten
 - Weet niet meer

- Breekt u over het algemeen in bij huizen die in de nabijheid(in het zicht) van een druk kruispunt liggen(eventueel met verkeerslichten)
 - Ja druk kruispunt
 - Ja druk kruispunt met verkeerslichten
 - Nee geen druk kruispunt
 - Nee geen druk kruispunt wel verkeerslichten
 - Weet niet meer

Surveillance:

- Lag de voordeur van het laatste huis waar u hebt ingebroken aan de straatkant?
 - Ja
 - Nee
 - Anders, namelijk...
 - Weet niet meer

- Breekt u over het algemeen in, bij huizen waar de voordeur aan de straatkant ligt
 - Ja
 - Nee want,....
 - Weet niet meer....

- Was de voordeur van de woning waar u het laatst hebt ingebroken zichtbaar vanaf de straatkant?
 - Ja
 - Nee
 - Weet niet meer.

- Breekt u over het algemeen in bij huizen waar de voordeur zichtbaar is vanaf de straatkant?
 - Ja
 - Nee want,...
 - Weet niet meer

- Had de woning waar u voor het laatst hebt ingebroken een verlichte nis?
 - Ja
 - Nee
 - Weet niet meer

- Breekt u over het algemeen in bij huizen met een verlichte nis?
 - Ja
 - Nee, want
 - Weet niet meer

Parkeermogelijkheid:

- Was er een privé parkeermogelijkheid voor de bewoners? Carport, oprit, garage?
 - Ja namelijk....
 - Nee
 - Weet niet meer
 -

- Let u over het algemeen op of er een privé parkeermogelijkheid is voor de bewoners? Carport, Oprit, Garage?
 - Ja want,....
 - Nee, want...
 - Weet niet
 -

Sociaal klimaat:

- Waren de bewoners aanwezig op het moment dat u inbrak (bij het laatst ingebroken huis?)
 - Ja
 - Nee
 - Weet niet meer

- Breekt u in bij huizen waar de bewoners thuis zijn?
 - Ja namelijk.....keer
 - Nee
 - Ik weet niet altijd of de bewoners thuis zijn

- Breekt u in bij huizen waarvan de burens thuis zijn?
 - Ja
 - Nee
 - Dat weet ik niet altijd

Tekenen van:

- Hadden de bewoners van het laatste huis waar u hebt ingebroken een hond?
 - Ja
 - Nee
 - Weet niet meer
 -

- Breekt u over het algemeen in bij huizen waar (zichtbaar) een hond aanwezig is?
 - Ja
 - Nee
 -

- Had het laatste huis waar u hebt ingebroken een (zichtbaar) inbraak alarm
 - Ja
 - Nee
 - Weet niet meer

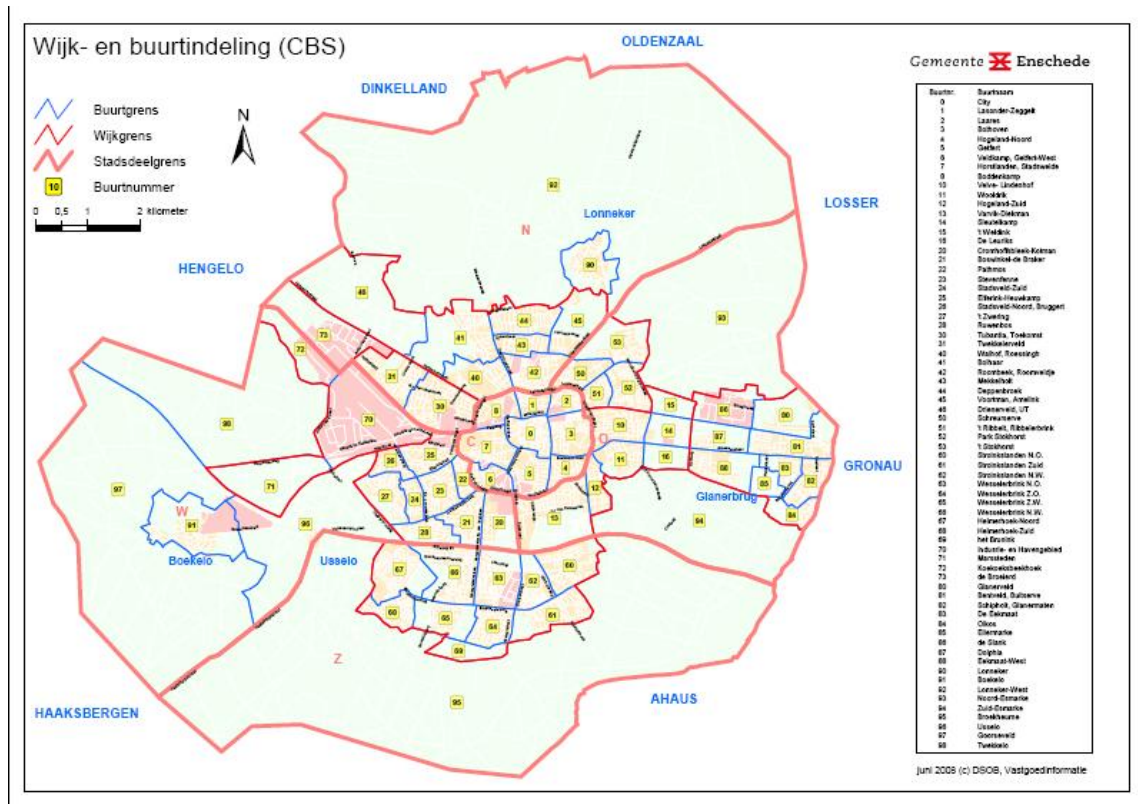
- Breekt u over het algemeen in bij huizen waar een (zichtbaar) inbraak alarm aanwezig is?
 - Ja
 - Nee
 -

- Heeft u bij het huis waar u voor het laatst hebt ingebroken gelet op extra sloten?
 - Ja
 - Nee
 - Weet niet meer

- Let u in het algemeen op extra sloten(voordeur/achterdeur) als u een inbraak pleegt?
 - Ja
 - Nee
 - Weet ik niet

- Bent u wel eens weggegaan bij een huis omdat het te moeilijk was om in te breken?
En waarom?

Bijlage 4: Kaart van Enschede

Bijlage 5: Vragenlijst Afschrikfactoren

Afschrikwekkende Factoren:

- A.** Er zijn tekenen dat iemand aanwezig is in het huis
- B.** Er is een alarm
- C.** Buren kunnen het huis goed zien en gluren af en toe door het raam
- D.** Er staat een gebouw recht tegenover dit huis waaruit men kan kijken
- E.** Er zijn voorbijgangers
- F.** Er is een slot aan de deur of het raam
- G.** Er zit een hond in het huis of de tuin

Volgorde van de minst erge, naar de ergste afschrikfactor.

3.....

2.....

1.....

Bijlage 6: Het inbraakproces

Samenwerking van de respondenten in verhouding tot leeftijd en aantal inbraken

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Leeftijd	8	19	51	30,12	12,977
Aantal inbraken door de respondent gepleegd	8	1,00	32,00	10,6250	12,83898
Heeft respondent samengewerkt	8	1	2	1,38	,518
Valid N (listwise)	8				

Samenwerking in verhouding tot aantal inbraken

		Heeft respondent samengewerkt		
		ja	nee	Total
Aantal inbraken door de respondent gepleegd	1,00	2	0	2
		100,0%	0,0%	100,0%
	3,00	1	0	1
		100,0%	0,0%	100,0%
	4,00	1	0	1
		100,0%	0,0%	100,0%
	5,00	0	1	1
		0,0%	100,0%	100,0%
	9,00	1	0	1
	100,0%	0,0%	100,0%	
30,00	0	1	1	
	0,0%	100,0%	100,0%	
32,00	0	1	1	
	0,0%	100,0%	100,0%	
Total		5	3	8
		62,5%	37,5%	100,0%

Samenwerking in verhouding tot leeftijd

Leeftijd * Heeft respondent samengewerkt Crosstabulation

			Heeft respondent samengewerkt		
			ja	nee	Total
Leeftijd	19	Count	2	0	2
		% within Leeftijd	100,0%	,0%	100,0%
	20	Count	0	1	1
		% within Leeftijd	,0%	100,0%	100,0%
	21	Count	1	0	1
		% within Leeftijd	100,0%	,0%	100,0%
	29	Count	1	0	1
		% within Leeftijd	100,0%	,0%	100,0%
	35	Count	1	0	1
		% within Leeftijd	100,0%	,0%	100,0%
	47	Count	0	1	1
		% within Leeftijd	,0%	100,0%	100,0%
	51	Count	0	1	1
		% within Leeftijd	,0%	100,0%	100,0%
Total		Count	5	3	8
		% within Leeftijd	62,5%	37,5%	100,0%

]

Leeftijd en inbraken in verhouding tot samenwerking.

Report			
Heeft respondent samen gewerkt		Leeftijd	Aantal inbraken door de respondent gepleegd
ja	Mean	24,60	3,6000
	N	5	5
	Std. Deviation	7,127	3,28634
nee	Mean	39,33	22,3333
	N	3	3
	Std. Deviation	16,862	15,04438
Total	Mean	30,12	10,6250
	N	8	8
	Std. Deviation	12,977	12,83898

Bijlage 7: Kostenfactoren

Surveillance

Waren de bewoners aanwezig op het moment dat u inbraak(bij het huis waar u voor het laatst ingebroken hebt)?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Ja	1	12,5	12,5	12,5
Nee	6	75,0	75,0	87,5
Weet niet meer	1	12,5	12,5	100,0
Total	8	100,0	100,0	

Had het huis waar u voor het laatst heb ingebroken voetpaden rondom het huis?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Ja	6	75,0	75,0	75,0
Nee	2	25,0	25,0	100,0
Total	8	100,0	100,0	

Hadden over het algemeen de huizen waar u inbraak een fietspad?

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid Ja	2	25,0	25,0	25,0
Nee	3	37,5	37,5	62,5
Weet niet meer	1	12,5	12,5	75,0
NVT	2	25,0	25,0	100,0
Total	8	100,0	100,0	

Bijlage 8: Antwoordentabel Afschrikfactoren

Keuze van Respondenten van Ergste afschrikfactor naar minst erge afschrikfactor.

	Resp. 1	Resp. 2	Resp. 3	Resp. 4	Resp. 5	Resp. 6	Resp. 7	Resp. 8
1	B	A	G	B	A	G	C	B
2	C	D	B	G	D	A	B	C
3	E	B	E	A	C	F	E	G

Afschrikfactoren:

- A. Er zijn tekenen dat iemand aanwezig is in het huis
- B. Er is een alarm.
- C. Buren kunnen het huis goed zien en gluren af en toe door het raam.
- D. Er staat een gebouw recht tegenover dit huis waaruit men kan kijken
- E. Er zijn voorbijgangers.
- F. Er zit een slot aan de deur of het raam.
- G. Er zit een hond in het huis of de tuin.

Bijlage 9 Procesverslag

In dit proces verslag zal een korte uiteenzetting worden gegeven van de procedure voorafgaand aan het onderzoek. Allereerst zal er ingegaan worden op de aanleiding van het onderzoek en de start ervan. Daarna komt de inventarisatie van de organisaties aan bod. Vervolgens komt de wijze waarop respondenten zijn benadert aan bod en ten slotte zullen enkele verbeterpunten worden gegeven.

Aanleiding

In het Najaar van 2008 zijn vier studenten van de Universiteit Twente bij elkaar gekomen om te beginnen aan hun afstudeeronderzoek. Drie van deze studenten waren afkomstig van de master maatschappelijke risico's en één student volgde de master Management Economics en Law.

Voor deze masterscriptie is er onderzoek gedaan naar woninginbraak in de gemeente Enschede. Dit onderzoek is een replicatiestudie van een onderzoek uit Groot-Brittannië (Armitage, 2007) Bij dit onderzoek zijn aan de hand van een checklist met 48 items, 400 niet-inbraakwoningen vergeleken met 400 woningen waar wel is ingebroken.

Naast dit algemene onderzoek heeft elke student een deelonderzoek uitgevoerd. Zo is er een vergelijking gemaakt tussen de studie van Armitage en de studie die uitgevoerd is in Enschede. Daarnaast is er gekeken of er op adresniveau meerder wetsovertredingen zijn gepleegd. Verder is er gekeken of er sprake was van een verhoogde concentratie woninginbraken (zogenaamde hotspots in een bepaalde wijk of straat) en of verkeerstromen van invloed zijn op woninginbraak. Ten slotte is er een daderonderzoek gehouden onder ex-inbrekers om te kijken wat de motieven en afschrikfactoren waren van deze groep.

Start Onderzoek.

Voor dat het onderzoek begon is er geïnventariseerd welke mogelijkheden er waren om deze groep respondenten te benaderen. Er was ook een lijst met criteria opgesteld waaraan de groep respondenten moest voldoen (zie methoden gedeelte onderzoek).

Uiteindelijk bleven er drie mogelijkheden over die hieronder kort besproken worden:

1. Gevangenis

Eén van de mogelijkheden om respondenten te benaderen was om contact te zoeken met een gevangenis om zodoende veroordeelde respondenten in de gevangenis te interviewen. Het zou met name gaan om gevangenen uit de Karelskamp te Almelo.

In eerste instantie is niet gekozen voor deze weg omdat door de onderzoeker vooraf gedacht werd dat deze weg te moeilijk was om te bewandelen. In een later stadium is deze weg wel onderzocht.

Om deze groep respondenten te interviewen is er toestemming nodig van het ministerie van justitie in Den Haag. Hiervoor moest een toestemmingsprocedure en een geheimhoudingsplicht worden ingevuld die moest worden goedgekeurd door de onderzoekscoördinator van de Dienst Justitiële Inrichting. Dit zou ongeveer zes weken in beslag nemen. Omdat uit een gesprek met deze coördinator bleek dat een eventuele aanvraag niet zou worden gehonoreerd omdat er al een ander onderzoek naar woninginbraak liep is deze opties in een later stadium alsnog afgefallen.

2. Werven

Een tweede optie was het werven van kandidaten op straat, in de kroeg of op andere plekken waar ze zich mogelijk zouden kunnen ophouden. Door middel van een snowball-sampling zou dan aan het benodigde aantal van vijftien respondenten moeten worden

gekomen. Ten eerste is de ingang bij deze mensen heel moeilijk, het is niet precies bekend waar deze mensen zich ophouden. Ten tweede is het niet te controleren of deze personen daadwerkelijk deze feiten gepleegd hebben en er voor veroordeeld zijn. Door deze moeilijkheden is besloten deze weg ook niet bewandeld.

3. *Reclassering.*

De laatste optie was het selecteren van kandidaten via de reclassering. Het voordeel hiervan was dat de kandidaten bekend zijn bij de reclassering en dat ook bekend is voor welke daden men daadwerkelijk veroordeeld is. Nadat er een aantal keer contact is geweest met de directeur van de stichting Leger des Heils, Jeugdzorg en Reclassering in Enschede is besloten om deze weg in te slaan. Mede omdat de directeur aangaf over voldoende potentiële respondenten te beschikken. Voorwaarde was wel dat de interviewgegevens van tevoren bekend waren bij de reclassering en dat er een ‘informed content’ formulier werd ondertekend, zodat alle respondenten tijdens de verwerking van de data anoniem zouden blijven. Ook moesten de gemeente en de Universiteit Twente van tevoren instemmen met het onderzoek.

Nadat besloten was om de respondenten via de reclassering te benaderen is er begonnen met het opstellen van een vragenlijst. De vragenlijst bestaat uit drie delen, te weten: een algemeen deel met persoonlijke kenmerken van de respondent. Een deel over inbraken, met name over de motieven en de werkwijze van respondent. Het derde deel gaat over de fysieke omgevingskenmerken met betrekking tot de woninginbraak. Deel dit is afgeleid van het algemene onderzoek naar woninginbraak (zie bijlage 3 voor de vragenlijst)

Nadat de vragenlijst was goedgekeurd door de afstudeerbegeleidster, de methodologische begeleider en de directeur van de reclassering kon begonnen worden met het benaderen van de respondenten

Benaderen van respondenten

Vooraf waren er drie criteria gesteld waaraan respondenten moesten voldoen: De respondent moet veroordeeld zijn voor artikel 310, 310 wetboek van strafrecht, de respondent moet meerdere malen veroordeeld zijn voor woninginbraak binnen de gemeente Enschede. Ten slotte moest de respondent zich van te voren bereid verklaren om mee te werken.

1. Het Leger des Heils, Jeugdzorg & Reclassering

De reclassering heeft ten eerste kennis genomen van het onderzoek. Men kreeg van te voren een onderzoeksopzet en een vragenlijst behorende bij het interview. Daarnaast had de onderzoeker een brief opgesteld die vooraf ging aan het onderzoek en een informed content formulier, zodat bij de verwerking van de data de anonimiteit van de respondent gewaarborgd bleef. Nadat men bij de reclassering kennis had genomen van de gegevens is men gaan zoeken.

Daarvoor zijn de werkers benaderd die in contact staan met de respondenten. De werkers hebben in de dossiers van de verschillende cliënten gezocht om te kijken of er mensen waren die aan de voorwaarden voldeden. Deze mensen zijn vervolgens met de brief erbij persoonlijk benaderd met de vraag of ze mee wilden werken aan het onderzoek. Uit deze inventarisatie zijn uiteindelijk zes personen benaderd waarvan en drie bereid waren om mee te werken aan het onderzoek. Deze mensen zijn allemaal geïnterviewd in een spreekkamer bij de reclassering te Enschede.

Naast de reclassering in Enschede is er ook met andere organisaties contact gezocht om te zoeken naar geschikte kandidaten voor het onderzoek

2. Tactus Verslavingsreclassering

Naast de reclassering in Enschede zijn er nog twee andere reclasseringsinstellingen waarvan de Tactus er één is. Deze instelling is meerdere malen benaderd, zowel telefonisch als via de e-mail. Dit leidde echter nooit tot een concreet antwoord. Men gaf aan wel bereid te zijn om mee te werken aan het onderzoek, maar een daadwerkelijke inventarisatie heeft nooit plaatsgevonden. Hierdoor is niet bekend hoeveel geschikte kandidaten er zijn onder deze groep cliënten.

3. Reclassering Nederland.

Dit is verreweg de grootste reclasseringsinstelling in het Oost Nederland. Ook deze instelling is meerdere malen benaderd, zowel telefonisch als via e-mail. Lang leek het erop dat ook hier geen concrete aantallen gegeven konden worden. Toch kwam hier op dag de toezegging dat er geïnventariseerd zou worden onder de werkers die betrokken waren bij de taakstraffen. Dit omdat het delict inbraak in vergelijking met een aantal jaren gelden een delict is dat als minder zwaar wordt opgevat waardoor men in eerste instantie niet goed wist waar deze categorie mensen het meest zouden voorkomen. Na een inventarisatie bleek dat er zeventien geschikte kandidaten waren (zei voldeden aan de voorwaarden zoals de onderzoeker die had gesteld). Van de zeventien kandidaten waren er uiteindelijk vier bereid om mee te werken aan het onderzoek.

4. Woninginbraakteam Enschede

Onderzoekers die meewerkten aan de studie van Veld (2009) hebben in eerste instantie hulp gekregen van een persoon die werkzaam was bij het woninginbraakteam van de politie Enschede. Later is telefonisch contact gezocht met het inbraakteam met het verzoek om mee te werken aan het daderonderzoek. Na toezegging van de betreffende persoon om uit te kijken

naar inbrekers die mogelijk zouden willen meewerken is er na enige tijd niks meer van het woninginbraak team vernomen.

5. Jeugdpolitie(reclassering)

Via een kennis van de onderzoeker is contact gezocht met iemand van de jeugdpolitie in Enschede die ging vroeger bij reclassering had gewerkt. Naar enige malen contact te hebben gezocht met deze persoon is er geen reactie meer gekomen en konden er dus geen nieuwe respondenten worden toegevoegd aan het onderzoek.

6. Pro Deo advocaat

Eveneens via een kennis van de onderzoeker is contact gezocht met een pro-deo advocaat die woninginbrekers op pro-deo basis terzijde stond. Na een aantal malen contact te hebben gehad met de betreffende persoon bleek dat er één inbreker was die direct zijn medewerking wilde verlenen. Deze inbreker zat echter vast in de Karelskamp in Almelo waardoor hij toch niet kon deelnemen aan het onderzoek (zie bovengenoemde organisaties). In een later stadium zijn er twee schriftelijke vragenlijsten geretourneerd die echter niet aan het onderzoek zijn toegevoegd omdat het rapport op dat moment al bijna afgerond was.

7. Informele circuit

Via het informele circuit zijn ook (ex) inbrekers benaderd die mogelijk hun medewerking wilde verlenen aan het onderzoek. Via deze weg was het bijna gelukt een interview te houden. Nadat de onderzoeker via kennissen een telefoonnummer had gekregen van een (ex) inbreker werd er telefonisch een afspraak gemaakt met de betreffende persoon. Toen onderzoeker op de dag van de afspraak op het afgesproken tijdstip bij de woning van de (ex) inbrekers stond bleek deze niet thuis te zijn. Hoewel onderzoeker heeft geprobeerd telefonisch contact op te

nemen met de betreffende persoon, en zijn voicemail heeft ingesproken, kwam er uiteindelijk geen reactie waardoor de persoon afviel als mogelijke respondent.

8. Half-open inrichting

Via een familielid van de onderzoeker werd contact gezocht met de directeur van een Zeer Beperkt Beveiligde Inrichting (ZBBI) Niendure in Almelo. Na een korte inventarisatie van de directeur in zijn caseload bleek dat er één respondent voldeed aan de gestelde voorwaarden van de onderzoeker. Echter, deze persoon wenste niet mee te werken aan het onderzoek.

9. Stichting Veiligheid & Preventie

Via de afstudeerbegeleider werd contact gezocht met de directeur van de Stichting Veiligheid & Preventie. Deze stichting verzorgt presentaties en voorlichtingen op het gebied van woninginbraak en beveiliging. Via de secretaresse van de stichting werd in contact getreden met een ex-inbreker die namens de stichting voorlichtingen gaf over woninginbraak. Ook gaf hij preventie adviezen. Na een aantal telefoongesprekken met de ex-inbreker kon een afspraak voor een interview worden gepland.

Respondenten.

De interviews vonden in de meeste gevallen plaats in een spreekkamer van een reclasseringsinstelling. Gemiddeld duurde de interviews 18.41 minuten. De onderzoeker kreeg de indruk dat de interviews over het algemeen goed zijn verlopen. De respondenten begrepen de vragen over het algemeen goed en waren in de meeste gevallen ook helder in de beantwoording van de vragen. In enkele gevallen was het lastig een verhaal te maken van de dingen die een respondent vertelde. Meestal werden onduidelijkheden in de loop van het interview wel duidelijk waardoor uiteindelijk heldere data kon worden verworven.

Verbeterpunten.

Uit deze studie zijn een aantal verbeterpunten naar voren gekomen waar in vervolgonderzoek mogelijk rekening mee gehouden kan worden.

Ten eerste had de onderzoeker zich in het begin teveel gefocust op één organisatie. Van belang is om snel helder te krijgen welke organisaties mogelijk deelneming willen en kunnen verlenen aan het onderzoek. Wanneer gekeken wordt naar het werkveld en de doelgroep zijn er voldoende organisaties die potentiële respondenten onder begeleiding hebben.

Ten tweede is het van belang snel helder te maken welke persoon daadwerkelijk verantwoordelijk is voor de groep of caseload waar zich mogelijk potentiële respondenten in zouden kunnen bevinden. Onderzoeker heeft ervaren dat het veel tijd heeft gekost om van een organisatie de juiste persoon te spreken te krijgen. Opvallend was dat bij sommige organisatie niet duidelijk was wie intern verantwoordelijk was voor personen die vielen onder de onderzoeksgroep.

Ten derde is het daarom van belang snel te achterhalen of een organisatie bereid is mee te werken en mogelijkheden heeft om mee te werken. De meeste organisatie leken op het oog geschikt om mee te werken maar bleken achteraf geen medewerking te kunnen of willen verlenen. Onderzoeker heeft ervaren dat het veel tijd heeft gekost om te achterhalen wat de daadwerkelijke intenties van een organisatie waren. Met sommige organisaties is meerdere malen contact geweest terwijl men uiteindelijk niks voor het onderzoek kon betekenen.

Ten vierde is het van belang vooraf goed duidelijk te hebben wat de doelgroep is zodat de voorwaarden helder zijn waardoor organisaties gemakkelijker hun medewerking kunnen toezeggen. Omdat de voorwaarde, veroordeeld voor inbraak in Enschede, in eerste instantie is gesteld hebben organisatie in het begin wellicht te smal gezocht waardoor mogelijk potentiële respondenten zijn misgelopen.

Ten slotte is de tijd waarin het onderzoek plaatsvond van belang. Onderzoeker heeft de meeste contacten in de zomer of vlak na de zomer geprobeerd te leggen. In praktijk blijkt het heel rustig te zijn bij de organisaties waardoor het soms lang duurt voordat er een reactie komt. Bovendien zijn veel personen op vakantie waardoor niet altijd gesproken kon worden met diegene die intern verantwoordelijk was voor potentiële respondenten.